

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 8.5.2013
COM(2013) 266 final

2013/0139 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți,
schimbarea conturilor de plăți
și accesul la conturile de plăți cu funcționalități de bază**

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2013) 164 final}

{SWD(2013) 165 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

1.1. Motivele și obiectivele propunerii

Dezvoltarea continuă a pieței unice în domeniul serviciilor financiare este de o importanță capitală pentru creșterea economică și competitivitatea Europei. Cu toate acestea, persistă unele obstacole în calea dezvoltării unei piețe interne a serviciilor financiare pe deplin integrate. Recentele inițiative adoptate la nivelul UE au căutat să ajute piața unică să își dezvolte întregul potențial prin stoparea fragmentării pieței și prin eliminarea barierelor și a obstacolelor din calea circulației serviciilor, concomitent cu sporirea încrederii cetățenilor în piața internă și garantarea transferului beneficiilor produse de aceasta către consumatori.

Actul privind piața unică (APU) I, adoptat de Comisie în luna aprilie 2011, a evidențiat douăsprezece pârghii de stimulare a creșterii economice și de sporire a încrederii cetățenilor în piața unică. În domeniul serviciilor financiare cu amănuntul, APU I a susținut că ar trebui să se aibă în vedere în special „transparența comisioanelor bancare și o protecție sporită a celor care contractează împrumuturi pe piața creditelor ipotecare”. Comisia a anunțat, de asemenea, „o inițiativă privind accesul, cu un cost rezonabil, la un cont de plăți de bază pentru orice cetățean, indiferent unde ar fi locul său de reședință în UE”, pentru a permite tuturor cetățenilor să participe activ pe piața unică.

APU II, adoptat la 3 octombrie 2012, a identificat o inițiativă legislativă privind conturile bancare în UE ca fiind una dintre cele douăsprezece acțiuni prioritare pentru generarea unor efecte reale pe teren și pentru a da cetățenilor și mediului de afaceri încredere în posibilitatea de a utiliza piața unică în propriul avantaj¹. Scopul său constă în „punerea la dispoziția tuturor cetățenilor UE a accesului la un cont de plăți de bază, garantarea transparenței și a comparabilității comisioanelor bancare și facilitarea schimbării contului bancar”.² În plus, Comisia a anunțat propuneri în domeniul transparenței și comparabilității comisioanelor bancare și al schimbării conturilor bancare, ca parte a Programului de lucru al Comisiei pentru 2013.³

Inițiativele anterioare în domeniul serviciilor bancare cu amănuntul au îmbunătățit capacitatea prestatorilor de servicii de plată de a opera la nivel transfrontalier, aducând, de asemenea, beneficii substanțiale multor consumatori europeni, în special datorită operațiunilor mai ieftine, plăților mai rapide și unor condiții și prețuri mai transparente. Directiva privind serviciile de plată (2007/64/CE) prevede anumite obligații privind transparența comisioanelor percepute de prestatorii de servicii de plată. Această inițiativă a contribuit la scurtarea semnificativă a duratei necesare pentru executarea operațiunilor și la sporirea coerenței informațiilor oferite consumatorilor în legătură cu serviciile de plată efectuate. Recentul Regulament privind zona unică de plăți în euro (SEPA) a creat un cadru coerent pentru desfășurarea unor operațiuni de plată sigure și rapide în cadrul zonei euro, simplificând furnizarea de servicii de plată și facilitând mobilitatea clienților.

Măsurile menite să realizeze piața unică a serviciilor financiare ar trebui să genereze creștere economică și să sporească numărul oportunităților de afaceri pentru prestatorii de servicii financiare; în același timp, impactul lor asupra consumatorilor are o importanță vitală. În prezent, opacitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți îngreunează efectuarea unor alegeri în cunoștință de cauză de către consumatori. Chiar în cazurile în care comisioanele

¹ http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/barnier/headlines/news/2012/10/20121003_en.htm

² Actul privind piața unică II - Împreună pentru o nouă creștere, COM(2012) 573 din 3 octombrie 2012, p. 16.

³ Programul de lucru al Comisiei pentru 2013, COM(2012) 629 din 23 octombrie 2012, Anexa I, p. 5.

sunt comparabile, procesul de schimbare a unui cont de plăți cu altul este adesea complex și îndelungat. Ca urmare, consumatorii continuă să manifeste un grad foarte ridicat de inerție în ceea ce privește conturile de plăți. Un sondaj privind serviciile financiare cu amănuntul efectuat în anul 2012⁴ a arătat că o mare parte dintre consumatori tinde să rămână atașată de prestatorii săi de servicii de plată. Numai 16 % dintre respondenții care dețineau deja un produs financiar deschiseseră un nou cont de plăți în ultimii cinci ani. În plus, numai 3 % dintre respondenți au declarat că au deschis un cont de plăți transfrontalier. În procesul de achiziție a unor produse financiare cu amănuntul cu caracter transfrontalier, consumatorii au fost descurajați de informațiile neclare (21 %), de lipsa de claritate în ceea ce privește drepturile pe care le are consumatorul (18 %) sau de procesul în sine, care era prea complicat sau dificil (15 %). Inerția consumatorilor îngreunează atragerea de noi clienți de către prestatorii de servicii financiare și poate diminua atractivitatea pătrunderii pe noi piețe, în special în context transfrontalier. La rândul său, acest lucru determină creșterea prețurilor și scăderea calității serviciilor prestate consumatorilor.

Impactul măsurilor luate de UE pentru a asigura un cadru sănătos și solid pentru dezvoltarea deplină a beneficiilor pieței interne a serviciilor financiare este diminuat de faptul că o mare parte din populația UE nu beneficiază încă de servicii bancare. Banca Mondială a estimat că aproximativ 58 de milioane de consumatori din UE nu dețin un cont de plăți⁵ și că aproximativ 25 de milioane dintre aceștia ar dori să își deschidă unul. În plus, sondajele și consultările efectuate de Comisie, precum și plângerile înaintate de către consumatori demonstrează că mulți cetățeni s-au confruntat cu dificultăți la momentul deschiderii unui cont de plăți din cauza lipsei unei adrese permanente în statul membru unde este situat prestatorul de servicii de plată. Această situație afectează, de asemenea, un mare număr de consumatori din UE care locuiesc în alt stat membru (12,3 milioane de cetățeni în 2010). Toți acești factori au un impact negativ asupra capacității consumatorilor de a obține conturi de plăți, în special la nivel transfrontalier. Conform pachetului adoptat recent cu privire la investițiile sociale, conturile de plăți sunt un instrument esențial pentru participarea oamenilor în economie și societate⁶.

De asemenea, faptul că un mare număr de consumatori nu participă în prezent la piața internă a serviciilor financiare are consecințe negative atât asupra prestatorilor de servicii de plată, cât și asupra consumatorilor. Pe de o parte, prestatorii sunt mai puțin motivați să își ofere serviciile în cadrul Uniunii și să pătrundă pe piețe noi, ceea ce conduce la frânarea procesului concurențial și generează, așadar, condiții mai puțin favorabile pentru consumatori. Pe de altă parte, consumatorii care nu beneficiază de servicii bancare sunt excluși de la beneficiile pieței interne. Economia evoluează ferm spre creșterea volumului de operațiuni fără numerar. Această tendință afectează atât întreprinderile și consumatorii, cât și administrațiile publice, care au înțeles avantajele operațiunilor fără numerar⁷. În plus, lipsa accesului la un cont de

⁴ Eurobarometru.

⁵ Raportul Băncii Mondiale.

⁶ Comunicarea Comisiei „Către investiții sociale pentru promovarea creșterii și coeziunii”, COM (2013) 83, 20 februarie 2013.

⁷ De exemplu, în Irlanda numai 40 % dintre plățile prestațiilor sociale sunt efectuate printr-un cont de plăți, în timp ce 52 % sunt efectuate prin intermediul unui oficiu poștal, a se vedea *Strategy for Financial Inclusion* (Strategia de incluziune financiară), Grupul de coordonare pentru incluziunea financiară, Departamentul Finanțelor din Irlanda, iunie 2011, p. 14, <http://www.finance.gov.ie/documents/publications/reports/2011/Fininclusreport2011.pdf>. De asemenea, s-a estimat că „utilizarea sistemelor de plăți neelectronice costă economia aproximativ 1 miliard de euro în fiecare an.” Sondaj din 2007 al membrilor Organizației Serviciilor de Plată din Irlanda [...], p. 18. La concluzii similare s-a ajuns în Germania, unde un raport privind incluziunea financiară, întocmit de către German Bundestag, a confirmat costurile administrative ridicate înregistrate ca urmare a plăților

plăți împiedică consumatorii să beneficieze pe deplin de piața internă, de exemplu prin obstrucționarea achiziției de bunuri la nivel transfrontalier sau online.

Întrucât conturile de plăți reprezintă produsul financiar cel mai susceptibil să fie achiziționat la nivel transfrontalier, identificarea unor soluții adecvate pentru problemele prezentate mai sus este vitală. Consecințele lipsei de acțiune ar putea fi grave, incluzând inhibarea dezvoltării unei piețe interne pe deplin funcționale, cu impacturi semnificative asupra prestatorilor de servicii de plată, a consumatorilor și a întregii economii. Mai mult, criza financiară a evidențiat importanța luării unor măsuri eficiente de restabilire a nivelului ridicat de încredere a consumatorilor în instituțiile financiare.

În acest context și în vederea creșterii gradului de integrare a pieței conturilor de plăți în UE, prezenta propunere vizează îmbunătățirea transparenței și a comparabilității informațiilor privind comisioanele aferente conturilor de plăți, facilitarea schimbării conturilor de plăți, eliminarea discriminării pe criteriul reședinței în ceea ce privește conturile de plăți și asigurarea accesului la un cont de plăți cu funcționalități de bază în cadrul UE. Aceasta va contribui la o intrare mai ușoară pe piață, la o economie de scară sporită și, drept urmare, la o concurență mai intensă în sectorul bancar și al plăților, atât în interiorul fiecărui stat membru, cât și în ansamblul UE. Luarea unor măsuri în vederea simplificării comparării serviciilor și comisioanelor oferite de prestatorii de servicii de plată și a facilitării procesului de schimbare a conturilor de plăți va îmbunătăți, la rândul său, prețurile și serviciile destinate consumatorilor. De asemenea, prezenta propunere va garanta accesul la servicii de plăți de bază tuturor consumatorilor din UE și va interzice discriminarea pe criteriul reședinței a consumatorilor care intenționează să își deschidă un cont de plăți în străinătate, atât în beneficiul prestatorilor de servicii de plată, cât și în beneficiul consumatorilor.

1.2. Dispoziții existente în domeniul vizat de propunere

Transparența și comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți

Directiva privind serviciile de plată (2007/64/CE) prevede anumite obligații de transparență în ceea ce privește comisioanele percepute de către prestatorii de servicii de plată, dar nu asigură un cadru pentru definirea modalității de prezentare a acestor informații și nici nu conține dispoziții referitoare la comparabilitatea comisioanelor.

În anul 2010, Comisia Europeană a invitat Comitetul European pentru Sectorul Bancar (EBIC), care reprezintă sectorul bancar la nivelul UE, să elaboreze, prin autoreglementare, un cadru care să asigure transparența sporită a comisioanelor aferente conturilor de plăți. În luna mai 2011, EBIC și-a prezentat propunerea Comisiei Europene, propunere care s-a dovedit a fi nesatisfăcătoare. Această tentativă de autoreglementare nu a reușit, mai ales, să stabilească o terminologie coerentă într-un termen rezonabil.

Schimbarea conturilor de plăți

În anul 2008, EBIC a adoptat Principiile comune privind schimbarea conturilor de plăți, care definesc procesul de facilitare a schimbării conturilor de plăți într-un stat membru. Punerea în aplicare a Principiilor comune trebuia finalizată până la sfârșitul anului 2009. Cu toate acestea, începând din 2012, punerea în aplicare a acestor orientări s-a menținut la un nivel nesatisfăcător.

de prestații prin mijloace neelectronice efectuate de către agențiile guvernamentale, a se vedea *Bericht der Bundesregierung zur Umsetzung der Empfehlungen des Zentralen Kreditausschusses zum Girokonto für jedermann*, Drucksache 17/8312, German Bundestag, 27.12.2011, p. 7.

În special, principiile stabilite de EBIC nu au fost respectate de toți prestatorii de servicii de plată, iar aplicarea lor a fost adesea inegală și neomogenă. Acest fapt a generat o serie de dificultăți pentru consumatorii care încercau să își schimbe conturile. Mulți consumatori s-au confruntat cu probleme precum direcționarea greșită a ordinelor lor de plată, ceea ce, în unele situații, poate conduce la aplicarea de penalități. De asemenea, durata procesului de schimbare a conturilor în anumite țări depășește semnificativ cele 15 zile prevăzute în Principiile comune. În plus, deseori, consumatorilor nu li se oferă informații clare cu privire la disponibilitatea mecanismului de schimbare a conturilor și la funcționalitățile de bază ale acestuia.

Accesul la un cont de plăți cu funcționalități de bază

La 18 iulie 2011, Comisia a emis o Recomandare privind accesul la un cont de plăți de bază.⁸ Prin această recomandare, statele membre erau invitate să instituie măsurile necesare pentru a se asigura că respectivele conturi de plăți cu funcționalități de bază sunt puse la dispoziția consumatorilor în termen de 6 luni de la publicarea acesteia. Ca urmare a acestei recomandări, la 22 august 2012 serviciile Comisiei au emis un raport privind măsurile și practicile naționale în ceea ce privește accesul la conturile de plăți de bază (*National Measures and practices as regards access to basic payment accounts*)⁹ pentru a evalua măsura în care statele membre respectă recomandarea și au concluzionat că numai câteva state membre par să respecte principiile fundamentale ale acesteia.

În special, până în prezent, unsprezece state membre nu au instituit nicio măsură privind dreptul de a deschide un cont, funcționalitățile acestui cont și cheltuielile conexe. Numai câteva state membre par să se apropie de respectarea principiilor recomandării. În restul statelor membre sunt instituite sau urmează să fie instituite anumite norme sau sisteme, dar standardele aferente și stadiul punerii în aplicare a acestora variază considerabil. În unele țări, măsurile instituite nu reprezintă inițiative legislative, ci acțiuni de autoreglementare, cu impact exclusiv asupra acelor bănci care au ales în mod voluntar să adere la principiile respective. Eficiența lor este astfel limitată, iar aplicarea, inconsecventă. În alte state membre sunt în vigoare numai dispoziții generice și cu caracter general privind accesul, iar măsurile mai structurate în această privință continuă să lipsească.

1.3. Consecvența cu celelalte politici ale UE și cu obiectivele Uniunii

Propunerea este consecventă cu politicile și obiectivele urmărite de Uniune. Măsurile preconizate vor stimula dezvoltarea pieței interne și vor permite tuturor consumatorilor din toate statele membre să se bucure pe deplin de beneficiile ce derivă din aceasta. Prin sporirea concurenței dintre prestatorii de servicii de plată și prin facilitatea participării consumatorilor la piața unică, propunerea va conduce, de asemenea, la creșterea volumului de tranzacții din cadrul Uniunii și va contribui la atingerea obiectivelor mai ample de creștere economică.

Această propunere completează măsurile adoptate de Comisie prin Directiva privind serviciile de plată. Directiva privind serviciile de plată prevede norme armonizate referitoare la transparența comisioanelor cu scopul de a reduce costul sistemelor de plată pentru prestatorii de servicii de plată. Pe de altă parte, prezenta propunere vizează în mod direct armonizarea terminologiei și a modalității de prezentare a comisioanelor și instituie unele standarde de calitate pentru instrumentele de informare în vederea facilitării comparării conturilor de plăți. De asemenea, aceasta prevede o procedură pentru schimbarea eficientă a conturilor de plăți, precum și pentru garantarea accesului la serviciile de plată de bază.

⁸ 2011/442/UE: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32011H0442:RO:NOT>
⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/finances-retail/docs/inclusion/swd_2012_249_en.pdf

Propunerea este consecventă cu politica Uniunii de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Totuși, înainte de a deschide un cont, consumatorii vor trebui să îndeplinească cerințele privind identitatea, după cum impune a treia Directivă de combatere a spălării banilor¹⁰. Cu toate acestea, nu se va mai putea refuza deschiderea unui cont de plăți prin susținerea unor presupuse preocupări de combatere a spălării banilor și ținând seama numai de faptul că respectivul consumator nu este rezident al statului membru unde dorește să își deschidă contul.

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI EVALUĂRILE IMPACTULUI

2.1. Consultarea părților interesate

Metode de consultare, principalele sectoare vizate și profilul general al respondenților

Serviciile Comisiei au lansat o consultare publică la 20 martie 2012. Obiectivul consultării a fost acela de a cunoaște punctele de vedere ale părților interesate cu privire la transparența comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturi de plăți cu funcționalități de bază pentru a evalua nevoia de acțiune la nivelul Uniunii Europene și a identifica măsurile care ar trebui luate, dacă este cazul. Comisia Europeană a primit 124 de răspunsuri de la părți interesate din 19 state membre și de la un membru al SEE, precum și de la organisme reprezentative la nivelul UE și la nivel internațional.

Rezumatul răspunsurilor și modul în care au fost luate în considerare

În ceea ce privește transparența comisioanelor aferente conturilor de plăți, majoritatea respondenților din toate categoriile de părți interesate au raportat că s-au confruntat cu probleme în sectorul serviciilor bancare cu amănuntul în ceea ce privește modalitatea de prezentare și comparabilitatea acestor comisioane. Consumatorii și-au manifestat sprijinul unanim în favoarea unor acțiuni la nivelul UE, menite să asigure condiții de concurență echitabile în aceste domenii. Cu toate acestea, mai multe poziții divergente au fost exprimate de către statele membre și industrie cu privire la posibilele mijloace de abordare a acestor chestiuni. Unele state membre au sprijinit ideea unor acțiuni întreprinse de UE sau au luat în considerare această posibilitate, în timp ce altele au considerat că, în primul rând, trebuie să se ia măsuri la nivel național. Majoritatea părților interesate din industria serviciilor financiare nu au considerat că este necesară o legislație la nivelul UE și au fost de părere că, în cazul în care s-ar lua măsuri la nivelul UE, acestea ar trebui să fie flexibile și să țină seama de eforturile depuse la nivel național.

În ceea ce privește schimbarea conturilor, consumatorii și reprezentanții societății civile au susținut faptul că băncile nu oferă întotdeauna servicii de schimbare a conturilor și că, acolo unde sunt totuși oferite, aceste servicii nu respectă în întregime dispozițiile din Principiile comune. Pe de altă parte, industria serviciilor financiare a fost de părere că majoritatea prestatorilor oferă un serviciu de schimbare a conturilor în conformitate cu Principiile comune. Punctele de vedere ale autorităților publice au tins a se situa între aceste două opinii. S-au exprimat puncte de vedere diferite în legătură cu o eventuală instituire a obligativității Principiilor comune. Mai multe state membre, precum și industria serviciilor financiare au considerat că Principiile comune ar trebui să aibă în continuare un caracter voluntar. Respondenții din alte state membre au avut o atitudine mai clară în favoarea instituirii obligativității Principiilor comune, fapt care ar garanta o aplicare mai eficientă a dispozițiilor.

¹⁰ Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului, 26.10.2005.

Consumatorii și reprezentanții societății civile au susținut cu tărie instituirea obligativității Principiilor comune. De asemenea, părțile interesate au fost divizate în ceea ce privește chestiunea reglementării printr-o inițiativă a schimbării conturilor la nivel transfrontalier. Majoritatea consumatorilor au fost, în aparență, în favoarea schimbării la nivel transfrontalier, în timp ce majoritatea respondenților din industrie s-au opus acestei opțiuni. În ceea ce privește statele membre, în timp ce mai mulți respondenți s-au opus dimensiunii transfrontaliere, alții au fost de părere că această opțiune ar favoriza realizarea pieței unice.

În ceea ce privește accesul, consultarea a avut rezultate mixte. Pe de o parte, sectorul serviciilor financiare, precum și unele state membre au argumentat că nu există obstacole majore în calea accesării de către consumatori a unui cont de bază, deoarece sectorul serviciilor financiare respectă fie o dispoziție națională privind accesul, fie Recomandarea UE. Prin urmare, acestea au fost de părere că nu sunt necesare măsuri în acest domeniu. În plus, sectorul serviciilor financiare a subliniat și faptul că, în cazul în care s-ar lua măsuri, acestea ar trebui luate la nivel național, pentru a răspunde diferitelor contexte juridice și normative existente pe tot teritoriul UE. Pe de altă parte, consumatorii, reprezentanții societății civile și alte câteva state membre au fost de părere că situația actuală este nesatisfăcătoare și că există dificultăți majore în accesarea serviciilor de conturi de bază. Prin urmare, aceștia ar sprijini ferm o inițiativă care ar asigura accesul la un cont de bază. În consecință, respondenții respectivi au adus argumente în favoarea unor măsuri legislative la nivelul UE, chiar dacă acestea ar trebui să dea dovadă de flexibilitate pentru a ține seama de circumstanțele naționale.

Pe tot parcursul procesului, serviciile Comisiei au avut, de asemenea, întâlniri cu statele membre, cu prestatorii de servicii de plată, cu reprezentanții sectorului și cu reprezentanții consumatorilor.

2.2. Evaluarea impactului

În conformitate cu politica unei „legiferări mai bune”, Comisia a întocmit o evaluare a impactului cu privire la alternativele de politică. Opțiunile de politică legate de sfera de aplicare a noilor dispoziții, nivelul de standardizare, instituirea și funcționarea măsurilor privind transparența și comparabilitatea comisioanelor, schimbarea conturilor de plăți au îmbunătățit accesul la serviciile de plată de bază și modalitatea de garantare a aplicării lor eficiente pentru consumatori.

O serie de studii și sondaje au fost în sprijinul evaluării impactului. Printre acestea s-au numărat: sondajul Eurobarometru; un studiu privind „Cuantificarea impactului economic al măsurilor UE de îmbunătățire a transparenței comisioanelor, a comparabilității și a mobilității pe piața internă pentru conturile bancare curente personale”; un studiu privind „Transparența și comparabilitatea comisioanelor bancare și mobilitatea bancară”; și un sondaj privind experiențele consumatorilor legate de schimbarea conturilor bancare, cu referire la Principiile comune privind schimbarea conturilor bancare.

Evaluarea impactului a identificat o serie de probleme privind transparența și comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți. Informațiile comunicate consumatorilor cu privire la comisioane sunt excesiv de complexe. Diversitatea modelelor de tarificare sporește complexitatea procesului de alegere a produsului potrivit. Aceasta conduce la asimetrii de informare și afectează capacitatea consumatorului de a înțelege ce reprezintă comisioanele, posibilitatea acestuia de a alege și, în final, concurența. Mai mult, în ceea ce privește conturile de plăți, au fost observate variații ample ale prețurilor, punând sub semnul întrebării gradul de concurență între prețurile de pe piață. Variațiile prețurilor alimentează, de asemenea, percepția potrivit căreia prețurile aferente conturilor de plăți nu sunt cele corecte, ceea ce afectează încrederea consumatorului în sector.

Pe baza acestor concluzii și în urma unei analize a opțiunilor disponibile, Comisia a concluzionat că setul recomandat de măsuri de politică ar trebui să constea în introducerea unei liste standard de comisioane percepute pentru serviciile aferente conturilor de plăți; măsuri menite a asigura independența site-urilor care permit compararea comisioanelor aplicate serviciilor aferente conturilor de plăți la nivelul statului membru și mandatarea creării unor astfel de site-uri, dacă nu există deja; și adresarea unei solicitări prestatorilor de servicii de plată privind furnizarea de informații ex-post cel puțin o dată pe an cu privire la comisioanele suportate de consumatori pentru conturile lor de plăți.

Evaluarea impactului a demonstrat, de asemenea, faptul că mobilitatea conturilor de plăți în cadrul UE este, în continuare, limitată. Acest lucru se datorează în parte informațiilor insuficiente și adesea inconsecvente referitoare la procesul de schimbare a conturilor, precum și unei lipse de asistență din partea personalului prestatorilor de servicii de plată. Schimbarea conturilor este adesea percepută de clienți ca fiind costisitoare sau de lungă durată; de multe ori este neclar cât timp va dura procesul și ce se va întâmpla cu debitele/creditele directe în „perioada de tranziție” (perioada în care noul cont este deschis, dar nu sunt transferate toate plățile recurente în acesta). În cele din urmă, în multe situații, termenele-limită stabilite în Principiile comune nu sunt respectate.

Totodată, evaluarea impactului a evidențiat faptul că nu este instituit niciun cadru comun de facilitare a schimbării transfrontaliere a conturilor sau a comparabilității comisioanelor aferente conturilor de plăți. În pofida unei cereri potențiale semnificative, consumatorii ar putea fi descurajați de complexitatea procesului în practică. Pe o piață internă pe deplin funcțională, informațiile comparabile referitoare la prețurile conturilor de plăți de pe teritoriul UE ar extinde opțiunile consumatorilor și ar facilita schimbarea la nivel intern și transfrontalier.

În lumina celor de mai sus și în urma unei evaluări temeinice a opțiunilor disponibile, Comisia a concluzionat că, pentru a îmbunătăți funcționarea procesului de schimbare a conturilor, sunt necesare măsuri care să confere un caracter juridic obligatoriu dispozițiilor Principiilor comune privind schimbarea conturilor. În plus, aceste măsuri ar trebui să lărgescă sfera de aplicare a Principiilor comune prin extinderea acestora la schimbarea conturilor la nivel transfrontalier. Acest lucru va ajuta consumatorii să primească informații clare și inteligibile de la furnizorii de conturi de plăți și, în consecință, să identifice contul de plăți cel mai adecvat nevoilor lor. Mai mult, în cazul în care consumatorii decid, pe baza acestor informații, să își schimbe contul, un serviciu de schimbare a conturilor se va afla la dispoziția lor.

În ceea ce privește accesul, evaluarea impactului a condus la concluzia că este necesar să se asigure dreptul de acces la un cont de plăți cu funcționalități de bază pentru fiecare consumator din UE prin intermediul legislației europene obligatorii. 58 de milioane de consumatori din UE nu dețin un cont de plăți. Mai mulți factori au fost identificați drept cauze principale ale acestui fapt, printre care lipsa unui cadru de reglementare consecvent la nivelul UE, refuzul pe baza criteriului cetățeniei sau a lipsei reședinței, prețul ridicat al contului, precum și lipsa de educație și de comprehensiune financiară a consumatorilor și încrederea scăzută în sistemul financiar.

În cadrul evaluării impactului s-au analizat o serie de opțiuni principale și secundare de politică¹¹. S-a concluzionat că cea mai adecvată măsură de politică pentru rezolvarea problemei identificate o reprezintă impunerea unei obligații juridice asupra statelor membre de a asigura dreptul de acces la un cont de plăți cu funcționalități de bază pentru fiecare consumator. Funcționalitățile conturilor de plăți de bază ar trebui extinse față de cele incluse în Recomandare pentru a include operațiunile bancare pe internet și achizițiile online. Noua măsură va îmbunătăți gradul de disponibilitate, de accesare și de accesibilitate al serviciilor de plată de bază. La rândul său, se preconizează că acest fapt va reduce în mod substanțial daunele produse consumatorilor, va îmbunătăți incluziunea financiară și socială și nivelul de încredere al consumatorilor, va încuraja mobilitatea transfrontalieră și va promova participarea deplină a celui mai mare număr posibil de consumatori pe piața internă.

Evaluarea impactului a fost supusă mai întâi atenției Comitetului de evaluare a impactului, la data de 27 iulie 2012. Comitetul a solicitat o nouă prezentare a acesteia, completată cu informații suplimentare privind definirea problemei, aspectele legate de subsidiaritate și cu o evaluare critică a proporționalității și a valorii adăugate pe care opțiunile prezentate, referitoare la măsurile obligatorii, o aduc la nivelul UE. De asemenea, Comitetul a solicitat ca modalitatea de prezentare a opțiunilor și a impactului preconizat al acestora să fie îmbunătățită și ca raportul să includă mai multe referiri la opiniile diferitelor grupuri de părți interesate. Evaluarea impactului a fost supusă din nou atenției Comitetului la 29 octombrie 2012. La 28 noiembrie, Comitetul a afirmat că nu poate emite un aviz pozitiv și a propus noi modificări, în special în ceea ce privește schimbarea conturilor la nivel transfrontalier. Drept răspuns, serviciile Comisiei au adus noi modificări textului, inclusiv prin consolidarea legăturilor dintre domeniile-problemă, prin clarificarea dimensiunii transnaționale a chestiunii și prin prezentarea mai detaliată a opiniilor părților interesate, precum și prin asigurarea unei perspective mai aprofundate asupra problemei schimbării conturilor la nivel transfrontalier.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

3.1. Temeiul juridic

Propunerea se bazează pe articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. După cum s-a explicat mai sus, prin instituirea unui cadru la nivelul UE în domeniile vizate, propunerea vizează înlăturarea barierelor rămase în calea liberei circulații a serviciilor de plată și, în sens mai larg, în calea liberei circulații a bunurilor, persoanelor, serviciilor și capitalurilor, pentru care o piață unică a serviciilor de plată pe deplin integrată și dezvoltată este vitală. De asemenea, propunerea împiedică orice altă reacție de fragmentare a pieței unice care ar putea apărea dacă statele membre ar lua măsuri de reglementare divergente și inconsecvente în acest domeniu.

3.2. Principiul subsidiarității

Conform principiului subsidiarității, acțiunea UE poate fi întreprinsă numai dacă obiectivele avute în vedere nu pot fi atinse de statele membre în mod unilateral. Intervenția UE este necesară pentru a îmbunătăți funcționarea corespunzătoare a pieței interne și pentru a evita denaturarea concurenței în domeniul serviciilor bancare cu amănuntul.

¹¹ Document de lucru al serviciilor Comisiei (IA alineatul 7 pagina 56).

Cadrele de reglementare diferite sau lipsa acestora ridică bariere la intrarea pe teritoriul unei alte țări. O inițiativă a UE va aborda mai eficient factorii care împiedică desfășurarea unei activități comerciale sau care majorează costurile acesteia în alt stat membru, în comparație cu aceleași costuri suportate de prestatori la nivel național. Instituțiile de credit care doresc să opereze la nivel transfrontalier trebuie să îndeplinească diferite cerințe, fiind, în plus, împiedicate să beneficieze pe deplin de economiile de scară în dezvoltarea unor procese și operațiuni în domenii precum activitățile administrative.

Mobilitatea scăzută a clienților, în general, și mecanismele ineficiente de schimbare a conturilor, în special, ridică obstacole în calea atragerii de noi clienți de către operatorii nou intrați pe piață. Acțiunea sau lipsa de acțiune a statelor membre ar putea avea ca efect adoptarea unor seturi diferite de norme, ceea ce conduce la piețe necompetitive și la niveluri inegale de protecție a consumatorilor în UE. Cu toate acestea, criteriile comune stabilite la nivelul UE pentru funcționarea sectorului de servicii bancare cu amănuntul vor furniza consumatorilor informațiile necesare pentru a face alegeri în cunoștință de cauză. La rândul său, acest fapt va contribui la consolidarea concurenței și la alocarea eficientă a resurselor pe piața financiară cu amănuntul a UE, în beneficiul întreprinderilor și al consumatorilor.

În plus, condițiile de concurență echitabile la nivelul UE vor permite consumatorilor să ia parte la comerțul electronic și la piața digitală și, prin aceasta, să profite de produsele și serviciile mai atractive existente în celelalte state membre. În ceea ce privește transparența comisioanelor bancare și schimbarea conturilor, au fost testate unele inițiative de autoreglementare, însă acestea s-au dovedit nesatisfăcătoare și ineficiente. În final, în ceea ce privește accesul la conturile de plăți cu funcționalități de bază, în special punerea în aplicare a Recomandării din 2011 privind accesul la un cont de plăți cu funcționalități de bază a fost insuficientă. Prin urmare, normele privind accesul rămân inegale pe tot cuprinsul UE și este puțin probabil să se schimbe în viitorul apropiat, având în vedere în special turbulențele financiare globale și contractarea piețelor naționale.

3.3. Principiul proporționalității

Acțiunile generate de intervențiile la nivelul UE sunt limitate la ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor sale declarate. Elementele pachetului de măsuri sunt complementare și asigură echilibrul corect între eficiența cu care se asigură o piață internă a serviciilor financiare cu amănuntul pe deplin funcțională, cu un nivel ridicat de protecție a consumatorului și o atenție specială acordată eficienței.

În ceea ce privește transparența și comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, propunerea are o abordare flexibilă, de exemplu prin mandatarea terminologiei standardizate la nivel național, iar la nivelul UE, numai acolo unde acest lucru este posibil. În ceea ce privește schimbarea conturilor, perioada alocată schimbării transfrontaliere a conturilor de plăți este dublată (această dispoziție va face obiectul unei revizui după 5 ani). În ceea ce privește accesul, deși stabilește un drept de acces la un cont de plăți cu funcționalități de bază, această inițiativă asigură statelor membre un grad semnificativ de flexibilitate cu privire la modalitatea de punere în aplicare.

În ceea ce privește discriminarea pe criteriul reședinței, propunerea include o dispoziție generală care se bazează pe abordarea de la articolul 20 din Directiva 2006/123 pentru serviciile nefinanciare. O obligație mai concretă este stabilită numai pentru conturile de plăți cu funcționalități de bază.

Numai o legislație cu caracter obligatoriu va asigura condiții de concurență echitabile pe tot teritoriul UE, minimalizarea costurilor și maximizarea domeniului de aplicare al economiilor de scară pentru prestatorii de servicii de plată care doresc să opereze la nivel transfrontalier.

Deși adoptarea unei legislații cu caracter obligatoriu creează, pentru părțile interesate, o sarcină de punere în aplicare, din punct de vedere al timpului și al fondurilor necesare, această sarcină va fi totuși similară cu cea suportată în temeiul unei recomandări sau al autoreglementării, dacă va fi aplicată corespunzător.

3.4. Alegerea instrumentelor

Instrumentul propus: directivă.

Tentativele de a aborda probleme precum comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți și schimbarea conturilor prin măsuri de autoreglementare au fost, în mare parte, lipsite de succes. Punerea în aplicare a Principiilor comune privind schimbarea conturilor de plăți în statele membre s-a dovedit, în general, nesatisfăcătoare. Acest lucru se poate datora, în mare măsură, lipsei unor măsuri de monitorizare și de control al respectării în cadrul abordării de autoreglementare. Nici eforturile depuse în vederea elaborării, împreună cu sectorul relevant, a unei inițiative de autoreglementare pentru a crește gradul de comparabilitate a comisioanelor aferente conturilor de plăți nu au avut succes. Prin urmare, autoreglementarea nu constituie o soluție eficientă.

La rândul său, respectarea Recomandării Comisiei privind accesul la un cont de plăți de bază a fost, în mare măsură, inadecvată. Numai trei state membre au respectat Recomandarea în linii mari, iar peste jumătate dintre statele membre nu aveau instituit niciun fel de cadru care să permită promovarea dreptului de acces. În ceea ce privește comparabilitatea, transparența și schimbarea conturilor, măsurile fără caracter obligatoriu s-au dovedit a nu avea succes.

Introducerea unei măsuri cu caracter obligatoriu este cel mai efektiv și eficient mod de atingere a obiectivelor fixate. Numai un instrument cu caracter juridic obligatoriu poate garanta introducerea opțiunilor de politică în toate cele 27 de state membre și aplicarea normelor. O directivă permite luarea în considerare a specificităților naționale pe piața conturilor de plăți. Astfel se contribuie la asigurarea unor condiții de concurență echitabile atât pentru consumatori, cât și pentru întreprinderi, pe tot cuprinsul UE.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Prezenta propunere nu are implicații asupra bugetului UE sau asupra bugetului agențiilor UE.

5. ELEMENTE OPȚIONALE

5.1. Clauza de revizuire/reexaminare/caducitate

Propunerea include o clauză de revizuire.

5.2. Spațiul Economic European

Actul propus vizează piața internă și, ca atare, ar trebui extins la Spațiul Economic European.

5.3. Explicarea detaliată a propunerii

Următorul rezumat succint își propune să faciliteze procesul decizional prin descrierea conținutului principal al directivei.

Articolul 1 (Obiect și domeniu de aplicare) definește domeniul de aplicare al directivei.

Articolul 2 (Definiții) conține definițiile termenilor utilizați în directivă.

Articolul 3 (Lista celor mai reprezentative servicii de plată care fac obiectul unui comision la nivel național și terminologia standardizată) impune statelor membre să întocmească o listă a celor mai reprezentative servicii de plată care fac obiectul unui comision la nivel național, precum și terminologia standardizată pentru aceste servicii.

Articolul 4 (Documentul de informare cu privire la comisioane și glosarul) impune statelor membre să instituie obligația prestatorilor de servicii de plată de a pune la dispoziția consumatorilor lista celor mai reprezentative servicii de plată care fac obiectul unui comision la nivel național, prevăzute la articolul 3, și comisioanele corespunzătoare acestora. Aceste informații trebuie furnizate într-un format standard. De asemenea, dispoziția impune statelor membre instituirea obligației prestatorilor de servicii de plată de a pune la dispoziție un glosar cuprinzând cel puțin serviciile prevăzute în listă.

Articolul 5 (Situația comisioanelor) impune statelor membre să instituie obligația prestatorilor de servicii de plată de a pune la dispoziția clienților informații referitoare la toate comisioanele suportate cel puțin o dată pe an. Aceste informații trebuie furnizate într-un format standard.

Articolul 6 (Informații contractuale și comerciale) impune prestatorilor de servicii de plată să utilizeze terminologia standard de la articolul 3 în cuprinsul informațiilor lor contractuale și comerciale, acolo unde această terminologie este relevantă.

Articolul 7 (Site-uri de comparare) instituie obligația statelor membre de a asigura accesul consumatorilor la cel puțin un site pe care sunt comparate comisioanele aferente conturilor de plăți. Statele membre vor institui un program de acreditare pentru operatorii privați.

Articolul 8 (Ofertele ca parte a unor pachete) impune statelor membre să instituie obligația prestatorilor de servicii de plată de a le comunica clienților, atunci când oferă un cont de plăți împreună cu un alt serviciu sau produs financiar ca parte dintr-un pachet, informațiile necesare referitoare la componentele separate.

Articolul 9 (Furnizarea serviciului de schimbare a conturilor) impune statelor membre să instituie obligația generală a prestatorilor de servicii de plată de a pune serviciul de schimbare a conturilor la dispoziția oricărui consumator care deține un cont la un prestator de servicii de plată situat în Uniune.

Articolul 10 (Serviciul de schimbare a conturilor) stabilește rolurile și obligațiile specifice pentru prestatorii de servicii de plată care efectuează transferul contului și pentru prestatorii de servicii de plată destinatari ai contului, în contextul serviciului de schimbare a conturilor.

Articolul 11 (Comisioane aferente serviciului de schimbare a conturilor) stabilește principiile care garantează că taxele aferente serviciilor de schimbare a conturilor, dacă există, sunt adecvate și țin seama de costurile suportate.

Articolul 12 (Pierderi financiare ale consumatorilor) instituie obligația prestatorilor de servicii de plată de a rambursa taxele suportate de consumatori din cauza greșelilor comise de prestatori sau a întârzierilor înregistrate de aceștia pe parcursul serviciului de schimbare a conturilor. De asemenea, articolul vizează să prevină înregistrarea de pierderi financiare de către consumatori, ca urmare a transferurilor de credit direcționate greșit sau a debitelor directe ale unor terți.

Articolul 13 (Informații privind serviciul de schimbare a conturilor) instituie obligația prestatorilor de servicii de plată de a pune la dispoziția consumatorilor informații referitoare la serviciul de schimbare a conturilor.

Articolul 14 (Nediscriminarea) impune statelor membre să se asigure că, atunci când solicită deschiderea unui cont de plăți sau pe parcursul utilizării unui cont de plăți, consumatorii nu fac obiectul discriminării pe baza cetățeniei sau a locului lor de reședință.

Articolul 15 (Dreptul de acces la un cont de plăți cu funcționalități de bază) stabilește dreptul de acces al consumatorilor la un cont de plăți de bază în orice stat membru. De asemenea, articolul instituie obligația statelor membre de a desemna cel puțin un prestator de servicii de plată care oferă un cont de plăți de bază.

Articolul 16 (Caracteristicile unui cont de plăți cu funcționalități de bază) precizează lista serviciilor de plată pe care ar trebui să le includă un cont de plăți cu funcționalități de bază.

Articolul 17 (Comisioane conexe) impune statelor membre să se asigure că serviciile menționate la articolul 16 sunt oferite de prestatorii de servicii de plată fără perceperea unui comision sau în schimbul unui comision rezonabil.

Articolul 18 (Contractele-cadru și rezilierea) reamintește faptul că Directiva 2007/64/CE este aplicabilă conturilor de plăți cu funcționalități de bază. Cu toate acestea, directiva prevede o listă limitată de motive care pot justifica rezilierea contractului-cadru pentru un cont de plăți cu funcționalități de bază de către prestatorul de servicii de plată.

Articolul 19 (Informații generale privind conturile de plăți cu funcționalități de bază) impune statelor membre să se asigure că sunt instituite măsuri de sensibilizare cu privire la conturile de plăți de bază.

Articolul 20 (Autorități competente) reglementează procedurile de desemnare a autorităților naționale răspunzătoare pentru aplicarea dispozițiilor directivei.

Articolul 21 (Soluționarea alternativă a litigiilor) impune statelor membre să stabilească cerințele specifice pentru soluționarea litigiilor între consumatori și prestatorii de servicii de plată.

Articolul 22 (Măsuri și sancțiuni administrative) impune statelor membre să instituie norme privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor naționale adoptate în vederea punerii în aplicare a prezentei directive.

Articolele 23 (Acte delegate) și 24 (Exercitarea delegării de competențe) împuternicesc Comisia să adopte acte delegate și prevăd modul în care ar trebui să se facă uz de aceste prerogative.

Articolul 25 (Acte de punere în aplicare) împuternicește Comisia să adopte acte de punere în aplicare și prevede modul în care ar trebui să se facă uz de această prerogativă.

Articolele 26 (Evaluare) și 27 (Clauza de revizuire) prevăd mecanismele de evaluare a aplicării efective a dispozițiilor directivei și propun modificări ale acestora, dacă este cazul.

Articolul 28 (Transpunere) prevede obligația statelor membre de a adopta măsurile legislative necesare pentru punerea în aplicare a prezentei directive.

Articolul 29 (Intrarea în vigoare) precizează data la care directiva intră în vigoare.

Articolul 30 (Destinatari) precizează faptul că prezenta directivă se adresează statelor membre.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți,
schimbarea conturilor de plăți
și accesul la conturile de plăți cu funcționalități de bază**

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,
având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,
având în vedere propunerea Comisiei Europene,
după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,
având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹²,
având în vedere avizul Comitetului Regiunilor¹³,
după consultarea Autorității Europene pentru Protecția Datelor¹⁴,
acționând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,
întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 26 alineatul (2) din TFUE, piața internă urmează să includă o zonă fără frontiere interne în care să fie asigurată libera circulație a bunurilor, persoanelor, serviciilor și capitalurilor. Fragmentarea pieței interne dăunează competitivității, creșterii economice și creării de locuri de muncă în cadrul Uniunii. Eliminarea obstacolelor directe și indirecte din calea bunei funcționări a pieței interne este esențială pentru finalizarea acesteia. Acțiunea UE cu referire la piața internă în sectorul serviciilor financiare cu amănuntul a contribuit deja în mod substanțial la dezvoltarea activității transfrontaliere a prestatorilor de servicii de plată, la multiplicarea opțiunilor consumatorilor și la sporirea calității și a transparenței ofertei.
- (2) În această privință, Directiva 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE („Directiva privind serviciile de plată”) a stabilit o serie de cerințe de bază privind transparența comisioanelor percepute de către prestatorii de servicii de plată pentru serviciile oferite la conturile de plăți. Acest lucru a facilitat în mod substanțial activitatea prestatorilor de servicii de plată, creând norme uniforme cu privire la furnizarea serviciilor de plată și a informațiilor ce trebuie comunicate, a

¹² JO C , , p. .

¹³ JO C , , p. .

¹⁴ JO C xx, xx.xx.xxxx, p. .

reduc sarcina administrativă și a generat economii de costuri pentru prestatorii de servicii de plată.

- (3) Cu toate acestea, se poate face mai mult în vederea îmbunătățirii și a dezvoltării pieței unice a serviciilor bancare cu amănuntul. În special lipsa transparenței și a comparabilității comisioanelor, precum și dificultățile de schimbare a conturilor sunt factorii care ridică în continuare bariere în calea dezvoltării unei piețe pe deplin integrate.
- (4) Condițiile actuale de pe piața unică i-ar putea împiedica pe prestatorii de servicii de plată să își exercite libertatea de a se stabili în Uniune sau de a furniza servicii în cadrul acesteia, din cauza atragerii cu dificultate a clienților la momentul intrării pe o piață nouă. Intrarea pe o piață nouă presupune adesea efectuarea unor investiții semnificative, care sunt justificate numai dacă prestatorul întrevide existența unor oportunități suficiente și o cerere corespunzătoare din partea consumatorilor. Mobilitatea scăzută a consumatorilor în ceea ce privește serviciile financiare cu amănuntul se datorează în mare măsură lipsei de transparență și de comparabilitate a comisioanelor și serviciilor oferite, precum și dificultăților legate de schimbarea conturilor de plăți. De asemenea, acești factori frânează cererea, fapt adevărat cu precădere în context transfrontalier.
- (5) Mai mult, este posibil ca fragmentarea cadrelor naționale de reglementare existente să ridice bariere semnificative în calea finalizării pieței unice în domeniul conturilor de plăți. Dispozițiile naționale existente referitoare la conturile de plăți și, în special, cele referitoare la comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți și la schimbarea conturilor de plăți diferă. În cazul schimbării conturilor, lipsa unor măsuri uniforme cu caracter obligatoriu la nivelul UE a condus la practici și măsuri divergente la nivel național. Aceste diferențe sunt chiar mai pronunțate în domeniul comparabilității comisioanelor, unde nu există niciun fel de măsuri la nivelul UE, nici măcar de autoreglementare. În cazul în care aceste diferențe vor deveni mai semnificative în viitor, pe măsură ce băncile vor tinde să își adapteze practicile la piețele naționale, costul operării la nivel transfrontalier va crește comparativ cu acele costuri suportate de prestatorii interni și, prin urmare, se va diminua atractivitatea activității desfășurate la nivel transfrontalier. Activitatea transfrontalieră pe piața internă este obstrucționată de obstacolele ce apar în calea deschiderii unui cont de plăți în străinătate de către consumatori. Criteriile restrictive de eligibilitate existente îi pot împiedica pe cetățenii europeni să se deplaseze liber în interiorul Uniunii. Asigurarea accesului tuturor consumatorilor la un cont de plăți va permite participarea acestora la piața internă și le va permite să se bucure de beneficiile pieței unice.
- (6) Mai mult, deoarece unii clienți potențiali nu își deschid conturi, fie pentru că acest lucru le este refuzat, fie pentru că nu le sunt oferite produse adecvate, cererea potențială de servicii de plată în UE nu este, în prezent, exploatată pe deplin. O participare mai largă a consumatorilor pe piața internă i-ar motiva pe prestatorii de servicii de plată să intre pe noi piețe. De asemenea, crearea unor condiții în care toți consumatorii să poată avea acces la un cont de plăți este un mijloc necesar cu ajutorul căruia aceștia sunt încurajați să participe pe piața internă și li se permite să beneficieze de piața unică.
- (7) Transparența și comparabilitatea comisioanelor au fost abordate în cadrul unei inițiative de autoreglementare inițiate de sectorul bancar. Cu toate acestea, nu s-a ajuns la un acord final cu privire la aceste orientări. În ceea ce privește schimbarea conturilor, principiile comune instituite în anul 2008 de Comitetul European pentru

Sectorul Bancar prevăd un mecanism-model pentru schimbarea conturilor bancare oferite de prestatorii de servicii de plată aflați în același stat membru. Totuși, având în vedere caracterul lor neobligatoriu, principiile au fost aplicate într-o manieră inconsecventă pe tot cuprinsul UE și cu rezultate inefficiente. Mai mult, Principiile comune se referă numai la schimbarea conturilor la nivel național și nu au în vedere schimbarea conturilor la nivel transfrontalier. În final, în ceea ce privește accesul la un cont de plăți de bază, prin Recomandarea 2011/442/UE a Comisiei din 18 iulie 2011 statele membre au fost invitate să ia măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acesteia în termen de cel târziu șase luni de la publicare. Până în prezent, numai câteva state membre au respectat principiile fundamentale prevăzute în recomandare.

- (8) Prin urmare, este esențial să se instituie un set uniform de norme care să abordeze problema mobilității scăzute a clienților și, în special, să crească posibilitățile de comparare a serviciilor și a comisioanelor aferente conturilor de plăți și să motiveze schimbarea conturilor de plăți, precum și să evite discriminarea pe criteriul reședinței a consumatorilor care intenționează să achiziționeze un cont de plăți transfrontalier. Mai mult, este esențial să se adopte măsuri adecvate care să încurajeze participarea clienților la piața conturilor de plăți. Aceste măsuri îi vor motiva pe prestatorii de servicii de plată să intre pe piața internă și vor asigura condiții de concurență echitabile, consolidând astfel concurența și alocarea eficientă a resurselor în interiorul pieței financiare cu amănuntul a UE, în beneficiul întreprinderilor și al consumatorilor. De asemenea, informațiile transparente referitoare la comisioane și posibilitățile de schimbare a conturilor combinate cu dreptul de acces la servicii de bază aferente contului vor permite cetățenilor UE să se deplaseze și să efectueze mai ușor achiziții în interiorul Uniunii și, drept urmare, să beneficieze de o piață internă pe deplin funcțională în domeniul serviciilor financiare cu amănuntul și să contribuie la dezvoltarea ulterioară a acesteia.
- (9) Prezenta directivă se aplică în cazul conturilor de plăți deținute de către consumatori. În consecință, conturile deținute de întreprinderi, chiar de întreprinderile mici sau de microîntreprinderi, nu intră în sfera de aplicare a prezentei directive, cu excepția cazului în care sunt deținute cu titlu personal. În plus, prezenta directivă nu vizează conturile de economii, care pot avea funcții de plată limitate.
- (10) Definițiile din directivă sunt aliniate cu cele din alte acte legislative ale Uniunii, în special cu cele din Directiva 2007/64/CE și din Regulamentul (UE) nr. 260/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 de stabilire a cerințelor tehnice și comerciale aplicabile operațiunilor de transfer de credit și de debitare directă în euro și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 924/2009¹⁵.
- (11) Este vital ca toți consumatorii să poată înțelege comisioanele, astfel încât să poată compara ofertele provenind de la prestatori de servicii de plată diferiți și să ia decizii în cunoștință de cauză cu privire la contul cel mai adecvat nevoilor lor. Compararea comisioanelor nu poate fi realizată dacă prestatorii de servicii de plată utilizează o terminologie diferită pentru aceleași servicii de plată și furnizează informații în formate diferite. Terminologia standardizată însoțită de informații specifice referitoare la comisioanele aferente celor mai reprezentative servicii de plată și prezentate într-un format coerent poate ajuta consumatorii să înțeleagă și să compare comisioanele.
- (12) Consumatorii ar beneficia cel mai mult de informații concise și ușor de comparat de la un prestator de servicii de plată la altul. Instrumentele puse la dispoziția

¹⁵

JO L 94, 30.3.2012, p. 22.

consumatorilor în vederea comparării ofertelor privind conturile de plăți nu ar avea un impact pozitiv dacă timpul investit în parcurgerea unei liste lungi de comisioane pentru oferte diferite ar cântări mai mult decât beneficiul alegerii unei oferte care reprezintă cea mai bună valoare. În consecință, terminologia referitoare la comisioane ar trebui standardizată numai pentru termenii și definițiile cele mai reprezentative din statele membre, pentru a evita riscul informării excesive.

- (13) Terminologia privind comisioanele ar trebui să fie stabilită de autoritățile naționale competente și să permită luarea în considerare a specificităților piețelor locale. Pentru a fi considerate reprezentative, serviciile ar trebui să facă obiectul unui comision la cel puțin un prestator de servicii de plată din statele membre. În plus, dacă este posibil, terminologia privind comisioanele ar trebui să fie standardizată la nivelul UE, permițând astfel efectuarea de comparații la nivelul Uniunii. Autoritatea Bancară Europeană (ABE) ar trebui să stabilească orientări pentru a ajuta statele membre să identifice cele mai reprezentative servicii de plată care fac obiectul unui comision la nivel național.
- (14) După ce autoritățile naționale competente au stabilit lista provizorie a celor mai reprezentative servicii care fac obiectul unui comision la nivel național împreună cu termenii și definițiile, Comisia ar trebui să le revizuiască pentru a identifica serviciile comune majorității statelor membre, prin intermediul actelor delegate și pentru a propune termeni și definiții standardizate la nivelul UE în acest sens.
- (15) Pentru a ajuta consumatorii să compare cu ușurință comisioanele aferente conturilor de plăți din întreaga piață unică, prestatorii de servicii de plată ar trebui să pună la dispoziția consumatorilor o listă a comisioanelor percepute pentru serviciile enumerate în terminologia standardizată. Acest lucru ar contribui și la crearea unor condiții de concurență echitabile între instituțiile de credit care concurează pe piața conturilor de plăți. Documentul de informare cu privire la comisioane ar trebui să conțină numai informații despre cele mai reprezentative servicii de plată din fiecare stat membru, utilizând termenii și definițiile stabilite la nivelul UE, acolo unde acestea sunt relevante. Pentru a-i ajuta pe consumatori să înțeleagă comisioanele pe care trebuie să le plătească pentru contul lor de plăți, acestora ar trebui să li se pună la dispoziție un glosar care să conțină explicații cel puțin pentru comisioanele și serviciile prevăzute în listă. Glosarul ar trebui să funcționeze ca un instrument util care să încurajeze o mai bună înțelegere a sensului comisioanelor, fapt care ajută consumatorii să aleagă dintr-o gamă mai largă de oferte de conturi de plăți. De asemenea, ar trebui introdusă obligația prestatorilor de servicii de plată de a informa consumatorii cel puțin o dată pe an cu privire la toate comisioanele percepute pentru contul lor. Informațiile ex-post ar trebui furnizate într-un rezumat dedicat, care să asigure o imagine completă a comisioanelor suportate, pentru a ajuta consumatorul să înțeleagă ce vizează cheltuielile cu comisioanele, și care să evalueze necesitatea modificării tiparelor de consum sau a mutării la alt prestator. Acest beneficiu ar fi maximizat de informațiile ex-post referitoare la comisioane, care ar viza aceleași servicii ca și informațiile ex-ante.
- (16) Pentru a răspunde nevoilor consumatorilor este necesar să se garanteze faptul că informațiile referitoare la comisioanele aplicabile conturilor de plăți sunt exacte, clare și comparabile. Prin urmare, prezenta directivă ar trebui să prevadă cerințe comune în materie de prezentare pentru documentul de informare cu privire la comisioane și pentru situația comisioanelor, pentru a se asigura că acestea sunt inteligibile și comparabile din perspectiva consumatorilor. Același format, aceeași ordine a pozițiilor și a rubricilor ar trebui să fie respectate pentru fiecare document de informare cu privire la comisioane și fiecare situație a comisioanelor din fiecare stat membru,

oferindu-le consumatorilor posibilitatea de a compara cele două documente, maximizând astfel gradul de înțelegere și de utilizare a informațiilor. Documentul de informare cu privire la comisioane și situația comisioanelor ar trebui diferențiate cu claritate de alte tipuri de comunicări, fiind identificate printr-un simbol comun.

- (17) Pentru a asigura utilizarea consecventă a terminologiei aplicabile la nivelul UE pe întreg teritoriul acesteia, statele membre ar trebui să instituie obligația prestatorilor de servicii de plată de a utiliza terminologia aplicabilă la nivelul UE împreună cu terminologia standardizată care continuă să se aplice la nivel național, identificată în lista provizorie pe parcursul comunicărilor cu consumatorii, inclusiv în documentul de informare cu privire la comisioane și în situația comisioanelor, cu mențiunea că în documentul de informare cu privire la comisioane și în situația comisioanelor prestatorii de servicii de plată pot face referire la mărci pentru a denota serviciile.
- (18) Site-urile de comparare reprezintă un mijloc eficient cu ajutorul căruia consumatorii pot evalua avantajele diferitelor oferte de conturi de plăți într-un singur spațiu. Acestea pot asigura echilibrul corect între necesitatea ca informațiile să fie clare și concise, dar, în același timp, complete și inteligibile, oferindu-le utilizatorilor posibilitatea de a obține mai multe informații detaliate dacă acest lucru îi interesează. Aceste site-uri pot reduce, de asemenea, costurile aferente cercetării, deoarece nu va mai fi nevoie ca respectivii consumatori să colecteze informații separat de la prestatorii de servicii de plată.
- (19) Pentru a obține informații imparțiale cu privire la comisioanele bancare, consumatorii ar trebui să poată avea acces la site-uri de comparare care sunt independente, din punct de vedere operațional, de prestatorii de servicii de plată. Prin urmare, statele membre ar trebui să se asigure că cel puțin un astfel de site se află la dispoziția consumatorilor pe teritoriile lor. Site-urile de comparare respective pot fi operate de autoritățile competente, de alte autorități publice și/sau de operatori privați acreditați. Statele membre ar trebui să instituie un program de acreditare voluntară prin care operatorii privați ai site-urilor de comparare să aibă posibilitatea de a înainta o cerere de acreditare în conformitate cu un set de criterii de calitate specificate. Ar trebui creat un site de comparare operat de o autoritate competentă sau de o altă autoritate publică atunci când nu a fost acreditat un site operat de un agent privat. Aceste site-uri ar trebui, de asemenea, să respecte criteriile de calitate.
- (20) Oferirea unui cont de plăți în cadrul unui pachet, împreună cu alte produse sau servicii financiare, reprezintă o practică curentă a prestatorilor de servicii de plată. Această practică poate constitui un mijloc prin care prestatorii de servicii de plată își diversifică oferta și concurează unii împotriva altora, în cele din urmă cu efecte benefice pentru consumatori. Cu toate acestea, studiul Comisiei referitor la practicile de legare din sectorul financiar, efectuat în 2009, precum și consultările relevante și plângerile formulate de consumatori au arătat că prestatorii de servicii de plată pot oferi conturi bancare la pachet cu produse care nu sunt solicitate de consumatori și care nu sunt esențiale pentru conturile de plăți, cum ar fi asigurarea locuinței. Mai mult, s-a observat că aceste practici pot reduce transparența și comparabilitatea prețurilor, pot limita opțiunile de achiziție ale consumatorilor și pot avea un impact negativ asupra mobilității lor. Prin urmare, statele membre ar trebui să se asigure că ori de câte ori prestatorii de servicii de plată oferă conturi de plăți ca parte dintr-un pachet, consumatorilor li se comunică informații cu privire la comisioanele aplicabile contului de plăți și, separat, cu privire la fiecare alt serviciu financiar inclus în pachet. Aceste obligații nu ar trebui să se aplice în cazul serviciilor care au legătură în mod firesc cu utilizarea conturilor de plăți, cum ar fi retragerile, transferurile bancare sau cardurile

de plăți. Prin urmare, serviciile respective nu ar trebui să intre în sfera de aplicare a acestei dispoziții.

- (21) Consumatorii sunt motivați să își schimbe conturile numai dacă procesul nu presupune o sarcină administrativă și financiară excesivă. Procedura de schimbare a conturilor de plăți la un alt prestator de servicii de plată ar trebui să fie clară și rapidă. Comisioanele percepute de prestatorii de servicii de plată pentru serviciul de schimbare a conturilor, dacă există, ar trebui să corespundă costului real suportat de prestatorii de servicii de plată. Pentru a avea un impact pozitiv asupra concurenței, schimbarea conturilor ar trebui facilitată și la nivel transfrontalier. Având în vedere faptul că schimbarea conturilor la nivel transfrontalier ar putea fi mai complexă decât cea efectuată la nivel național și ar putea impune ca prestatorii de servicii de plată să se adapteze și să își ajusteze procedurile interne, ar trebui să se prevadă termene-limită mai lungi pentru schimbarea transfrontalieră. Necesitatea menținerii unor termene-limită diferite ar trebui evaluată în contextul revizuirii directivei propuse.
- (22) Procesul de schimbare a conturilor ar trebui să fie cât mai clar posibil pentru consumator. În consecință, statele membre ar trebui să se asigure că prestatorul de servicii de plată destinat este răspunzător pentru inițierea și gestionarea procesului în numele consumatorului.
- (23) Consumatorilor ar trebui să li se permită să solicite prestatorului de servicii de plată destinat schimbarea tuturor sau a unei părți dintre plățile recurente, precum și transferul soldului rămas, în mod ideal în cadrul unei singure întâlniri cu prestatorul de servicii de plată destinat. În acest scop, consumatorii ar trebui să poată semna o autorizație prin care consimt la sarcinile menționate. Înainte de a acorda această autorizație, consumatorul ar trebui informat cu privire la toate etapele procedurale care trebuie parcurse pentru finalizarea procesului de schimbare a conturilor.
- (24) Cooperarea prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul este necesară pentru a asigura succesul schimbării conturilor. Prestatorul de servicii de plată destinat ar trebui să primească de la prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul toate informațiile pe care le consideră necesare în vederea restabilirii plăților recurente în noul cont de plăți. Totuși, aceste informații nu ar trebui să depășească ceea ce este necesar pentru efectuarea schimbării conturilor, iar prestatorul de servicii de plată destinat nu ar trebui să solicite informații superflue.
- (25) Consumatorii nu ar trebui să facă obiectul unor penalități sau al altor pagube financiare provocate de direcționarea greșită a transferurilor de credit intrate sau a debitărilor directe. Acest aspect este deosebit de important în cazul anumitor categorii de plătitori și de beneficiari ai plăților, cum ar fi companiile de utilități care utilizează mijloace electronice (de exemplu baze de date) pentru a stoca informațiile referitoare la detaliile conturilor bancare ale consumatorilor și care efectuează numeroase operațiuni periodice care presupun un număr mare de consumatori.
- (26) Statele membre ar trebui să garanteze că acei consumatori care intenționează să deschidă un cont de plăți nu sunt discriminați pe criteriul cetățeniei sau al locului lor de reședință. Deși este important să se asigure că niciun client nu utilizează sistemul financiar în scopuri ilegale, cum ar fi fraudă, spălarea de bani sau finanțarea terorismului, prestatorii de servicii de plată nu ar trebui să ridice bariere în calea consumatorilor care doresc să profite de avantajele pieței unice prin achiziția de conturi de plăți la nivel transfrontalier.

- (27) Consumatorii care sunt rezidenți legali în Uniune și care nu dețin, într-un anumit stat membru, un cont de plăți ar trebui să aibă posibilitatea de a deschide și de a utiliza un cont de plăți cu funcționalități de bază în acel stat membru. Pentru a se asigura accesul cât mai larg cu putință la respectivele conturi, consumatorii ar trebui să poată avea acces la acestea indiferent de circumstanțele lor financiare, cum ar fi șomajul sau falimentul personal, și indiferent de locul de reședință. Mai mult, dreptul de acces la un cont de plăți cu funcționalități de bază în oricare stat membru ar trebui acordat în conformitate cu cerințele prevăzute în Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului¹⁶, mai ales în ceea ce privește procedurile de diligență privind clientela.
- (28) Statele membre ar trebui să se asigure că cel puțin un prestator de servicii de plată oferă consumatorilor un cont de plăți cu funcționalități de bază. Accesul nu ar trebui să fie exagerat de dificil și nu ar trebui să presupună costuri excesive pentru consumatori. În această privință, statele membre ar trebui să aibă în vedere factori precum situarea prestatorilor de servicii de plată desemnați pe teritoriul lor. Pentru a reduce la minimum riscul excluderii din punct de vedere financiar a consumatorilor, statele membre ar trebui să îmbunătățească nivelul de educație în domeniul financiar, inclusiv în școli, și să combată gradul excesiv de îndatorare. De asemenea, statele membre ar trebui să promoveze inițiativele prestatorilor de servicii de plată pentru a facilita corelarea furnizării conturilor de plăți cu funcționalități de bază cu educația financiară.
- (29) Pentru a-și putea exercita dreptul de acces la un cont de plăți de bază, consumatorii nu ar trebui să dețină un alt cont de plăți pe același teritoriu. În cazul în care nu se pot utiliza sisteme electronice pentru a stabili dacă un consumator deține sau nu un cont de plăți, prestatorii de servicii de plată ar trebui să accepte o declarație din partea consumatorilor ca mijloc fiabil de verificare a faptului că aceștia nu dețin deja un cont de plăți.
- (30) Consumatorilor ar trebui să li se garanteze accesul la o gamă de servicii de plată de bază pentru care statele membre stabilesc un număr minim de operațiuni într-un mod care să țină seama atât de nevoile consumatorilor, cât și de practicile comerciale din statul membru în cauză. Pe lângă această listă de servicii minime, băncile pot aplica comisioanele lor obișnuite. Serviciile legate de conturile de plăți de bază ar trebui să includă facilitatea de a depozita și a retrage bani. Consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a efectua operațiuni de plată esențiale, cum ar fi să primească venituri sau prestații, să plătească facturi sau taxe și să cumpere bunuri și servicii, inclusiv prin debitare directă, transfer de credit și utilizarea unui card de plăți. Aceste servicii ar trebui să permită achiziția de bunuri și servicii online și să ofere consumatorilor oportunitatea de a iniția ordine de plată prin intermediul facilității bancare online a prestatorului de servicii de plată, acolo unde aceasta este disponibilă. Totuși, un cont de plăți cu funcționalități de bază nu ar trebui utilizat exclusiv online, deoarece acest fapt ar crea un obstacol pentru consumatorii care nu au acces la internet. Consumatorii nu ar trebui să aibă acces la o facilitate de descoperit de cont în cazul unui cont de plăți cu funcționalități de bază. Cu toate acestea, statele membre ar putea permite prestatorilor de servicii de plată să ofere facilități care să asigure rezerve de capital în cazul unor sume foarte mici, pentru conturile de plăți cu funcționalități de bază.

¹⁶

JO L 309, 25.11.2005, p. 15.

- (31) Pentru a asigura disponibilitatea conturilor de plăți cu funcționalități de bază unei game cât mai vaste de consumatori, acestea ar trebui oferite gratuit sau în schimbul unui comision rezonabil. În plus, orice taxe suplimentare percepute consumatorului pentru nerespectarea termenilor contractuali ar trebui să fie rezonabile. Statele membre ar trebui să stabilească ceea ce constituie o taxă rezonabilă în funcție de circumstanțele naționale. Pentru a asigura punerea în aplicare consecventă și eficientă a principiului taxei rezonabile, ABE ar trebui să fie însărcinată cu obligația de a emite orientări referitoare la criteriile generale identificate în prezenta directivă.
- (32) Prestatorul de servicii de plată ar trebui să refuze deschiderea unui cont de plăți cu funcționalități de bază sau să rezilieze un contract privind un astfel de cont numai în circumstanțe specifice, cum ar fi nerespectarea legislației privind spălarea banilor și finanțarea terorismului sau a celei privind prevenirea și investigarea infracțiunilor. Chiar și în aceste cazuri, refuzul poate fi justificat numai dacă respectivul consumator nu respectă dispozițiile legislative respective și nu pe motiv că procedura de verificare a respectării legislației este prea împovărătoare sau prea costisitoare.
- (33) Statele membre și prestatorii de servicii de plată ar trebui să ofere consumatorilor informații clare și inteligibile cu privire la dreptul la un cont bancar cu funcționalități de bază. Informațiile ar trebui să vizeze funcționalitățile și condițiile principale de utilizare a contului, precum și etapele pe care trebuie să le parcurgă consumatorii pentru a-și exercita dreptul de a deschide un cont de plăți cu funcționalități de bază. Consumatorii ar trebui informați, în special, cu privire la faptul că achiziția de servicii suplimentare nu este obligatorie pentru a avea acces la un cont de plăți cu funcționalități de bază.
- (34) Statele membre ar trebui să desemneze autoritățile competente care sunt autorizate să asigure punerea în aplicare a prezentei directive și cărora le sunt acordate competențe de investigare și de punere în aplicare. Autoritățile competente desemnate dispun de resurse adecvate pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin. Statele membre ar trebui să aibă capacitatea de a desemna autorități competente diferite pentru a pune în aplicare gama largă de obligații prevăzute în prezenta directivă.
- (35) Consumatorii ar trebui să aibă acces la proceduri extrajudiciare efective și eficiente de reparație în vederea soluționării litigiilor ce pot apărea în urma exercitării drepturilor și obligațiilor prevăzute în prezenta directivă. Acest acces este deja asigurat prin Directiva 2013/.../UE în ceea ce privește litigiile contractuale relevante. Totuși, consumatorii ar trebui să aibă acces și la procedurile extrajudiciare de reparație în cazul unor litigii precontractuale privind drepturile și obligațiile prevăzute în prezenta directivă, de exemplu atunci când li se refuză accesul la un cont de plăți cu funcționalități de bază. Respectarea dispozițiilor din prezenta directivă impune prelucrarea datelor personale ale consumatorilor. Această prelucrare este reglementată de Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date¹⁷. Prin urmare, prezenta directivă ar trebui să respecte normele stabilite în Directiva 95/46/CE și legile naționale pentru punerea în aplicare a acestora.
- (36) În vederea atingerii obiectivelor prevăzute în prezenta directivă, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din tratat ar trebui delegată Comisiei

¹⁷ JO L 281, 23.11.1995, p. 31.

pentru a identifica terminologia standardizată la nivelul UE care vizează serviciile de plată comune unui număr de state membre, precum și definițiile acestor termeni.

- (37) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentei directive, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei. Aceste competențe au legătură cu definirea formatului documentului de informare cu privire la comisioane, simbolul comun al acestuia și ordinea în care vor fi prezentate serviciile conținute în acesta, precum și formatul situației comisioanelor, simbolul comun al acesteia și ordinea în care vor fi prezentate serviciile conținute în aceasta. Aceste competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie.
- (38) În termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentei directive și, ulterior, la fiecare doi ani, statele membre ar trebui să obțină statistici anuale fiabile privind funcționarea măsurilor introduse prin prezenta directivă. Acestea ar trebui să utilizeze orice surse relevante de informare și să comunice Comisiei informațiile respective.
- (39) Prezenta directivă ar trebui să facă obiectul unei revizui la cinci ani de la intrarea sa în vigoare, pentru a se ține seama de evoluțiile pieței, cum ar fi apariția unor tipuri noi de conturi de plăți și de servicii de plată, precum și de evoluțiile înregistrate în alte domenii ale dreptului Uniunii și de experiențele statelor membre. Revizuirea ar trebui să evalueze dacă măsurile introduse au îmbunătățit înțelegerea de către consumatori a comisioanelor aferente conturilor de plăți, comparabilitatea conturilor de plăți și ușurința cu care se schimbă conturile. Aceasta ar trebui să stabilească, de asemenea, numărul de conturi de plăți de bază deschise, inclusiv de către consumatori care anterior nu beneficiau de servicii bancare. În plus, aceasta ar trebui să analizeze dacă termenele-limită prelungite prevăzute pentru prestatorii de servicii de plată care efectuează schimbarea conturilor la nivel transfrontalier urmează să fie menținute pe o perioadă de timp mai îndelungată, precum și dacă dispozițiile privind informațiile ce trebuie furnizate de către prestatorii de servicii de plată atunci când oferă pachete de produse sunt suficiente sau dacă sunt necesare măsuri suplimentare. Comisia ar trebui să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport însoțit, după caz, de propuneri legislative.
- (40) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
- (41) În conformitate cu Declarația politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative¹⁸, statele membre s-au angajat să însoțească, în cazuri justificate, notificarea măsurilor de transpunere cu unul sau mai multe documente care explică relația dintre componentele unei directive și părțile corespondente ale instrumentelor naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, legislatorul consideră că transmiterea acestor documente este justificată.

¹⁸

JO C 369, 17.12.2011, p. 14.

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

OBIECT, DOMENIU DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

1. Prezenta directivă prevede norme referitoare la transparența și comparabilitatea comisioanelor percepute consumatorilor pentru conturile de plăți deținute de aceștia în cadrul Uniunii Europene și furnizate de către prestatori de servicii de plată situați în Uniune, precum și norme referitoare la schimbarea conturilor de plăți în cadrul Uniunii.
2. De asemenea, prezenta directivă definește un cadru de norme și condiții în conformitate cu care statele membre garantează dreptul consumatorilor de a deschide și a utiliza conturi de plăți cu funcționalități de bază în Uniune.
3. Deschiderea și utilizarea unui cont de plăți cu funcționalități de bază, în temeiul prezentei directive, sunt în conformitate cu dispozițiile din capitolul II al Directivei 2005/60/CE.
4. Prezenta directivă se aplică prestatorilor de servicii de plată situați în Uniune.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive se aplică următoarele definiții:

- (a) prin „consumator” se înțelege persoana fizică care acționează în alte scopuri decât cele legate de activitatea sa comercială, de afacerile, de meseria sau de profesia sa;
- (b) prin „cont de plăți” se înțelege un cont deținut în numele unuia sau al mai multor utilizatori ai serviciilor de plată și care este folosit pentru executarea operațiunilor de plată;
- (c) prin „serviciu de plată” se înțelege un serviciu de plată astfel cum este definit la articolul 4 alineatul (3) din Directiva 2007/64/CE;
- (d) prin „operațiune de plată” se înțelege acțiunea, inițiată de plătitor sau de beneficiarul plății, de a plasa, a transfera sau a retrage fonduri, indiferent de eventualele obligații subiacente existente între plătitor și beneficiarul plății;
- (e) prin „prestator de servicii de plată” se înțelege un prestator de servicii de plată astfel cum este definit la articolul 4 alineatul (9) din Directiva 2007/64/CE;
- (f) prin „instrument de plată” se înțelege un instrument de plată astfel cum este definit la articolul 4 alineatul (23) din Directiva 2007/64/CE;
- (g) prin „prestator de servicii de plată care efectuează transferul” se înțelege prestatorul de servicii de plată de la care sunt transferate informațiile privind toate plățile recurente sau o parte dintre acestea;
- (h) prin „prestator de servicii de plată destinatar” se înțelege prestatorul de servicii de plată către care sunt transferate informațiile privind toate plățile recurente sau o parte dintre acestea;

- (i) prin „plătitor” se înțelege persoana fizică sau juridică care este titularul unui cont de plăți și care autorizează un ordin de plată din acel cont de plăți sau, în cazul în care nu există un cont de plăți al plătitorului, persoana fizică sau juridică care dă un ordin de plată către un cont de plăți al beneficiarului plății;
- (j) prin „beneficiar al plății” se înțelege persoana fizică sau juridică care este destinatarul vizat al fondurilor care au făcut obiectul unei operațiuni de plată;
- (k) prin „comisioane” se înțeleg cheltuielile, dacă există, pe care consumatorul trebuie să le plătească prestatorului de servicii de plată în schimbul furnizării serviciilor de plată sau al operațiunile efectuate într-un cont de plăți;
- (l) prin „suport durabil” se înțelege orice instrument care permite consumatorului sau prestatorului de servicii de plată să stocheze informații adresate personal acestuia, într-un mod accesibil pentru consultări ulterioare și pentru o perioadă de timp adecvată scopurilor informației respective, și care permite reproducerea, fără modificări, a informațiilor stocate;
- (m) prin „schimbarea conturilor” se înțelege transferul de la un prestator de servicii de plată la altul, la cererea consumatorului, a informațiilor referitoare la toate sau la o parte dintre ordinele de plată programate pentru transferurile de credit, debitările directe recurente și transferurile recurente de credit intrate, executate într-un cont de plăți, cu sau fără transferul soldului pozitiv al contului de la un cont de plăți la altul și cu sau fără închiderea vechiului cont;
- (n) prin „debitare directă” se înțelege un serviciu de plată de debitare a contului de plăți al plătitorului, în cazul în care o operațiune de plată este inițiată de beneficiarul plății pe baza consimțământului exprimat de către plătitor;
- (o) prin „transfer de credit” se înțelege serviciul de plată național sau transfrontalier de creditare a contului de plăți al unui beneficiar al plății printr-o operațiune de plată sau o serie de operațiuni de plată efectuate din contul de plăți al plătitorului de către prestatorul de servicii de plată la care este deschis contul de plăți al plătitorului, în baza unei instrucțiuni date de plătitor;
- (p) prin „ordin de plată programată” se înțelege un serviciu prin care contul de plăți al unui beneficiar al plății este creditat periodic printr-o serie de operațiuni de plată efectuate din contul de plăți al plătitorului de către prestatorul de servicii de plată la care este deschis contul de plăți al plătitorului, în baza unei instrucțiuni date de plătitor;
- (q) prin „fonduri” se înțelege bancnote și monede, bani scripturali și monedă electronică, astfel cum se prevede la articolul 2 alineatul (2) din Directiva 2009/110/CE¹⁹;
- (r) prin „contract-cadru” se înțelege un contract de servicii de plată care reglementează executarea, în viitor, a unor operațiuni de plată individuale și succesive și care poate conține obligația de a constitui un cont de plăți, precum și condițiile de constituire a acestui cont.

¹⁹

JO L 267, 10.10.2009, p. 7.

CAPITOLUL II

COMPARABILITATEA COMISIOANELOR AFERENTE CONTURILOR DE PLĂȚI

Articolul 3

Lista celor mai reprezentative servicii de plată care fac obiectul unui comision la nivel național și terminologia standardizată

1. Statele membre se asigură că autoritățile competente menționate la articolul 20 întocmesc o listă provizorie cuprinzând cel puțin 20 de servicii de plată care reprezintă cel puțin 80 % dintre cele mai reprezentative servicii de plată care fac obiectul unui comision la nivel național. Lista conține termenii și definițiile pentru fiecare dintre serviciile identificate.
2. În sensul alineatului (1), autoritățile competente au în vedere serviciile:
 - (1) cel mai frecvent utilizate de consumatori în legătură cu contul lor de plăți;
 - (2) care generează cel mai mare cost pentru consumatori per serviciu;
 - (3) care generează cel mai mare cost global pentru consumatori;
 - (4) care generează cel mai mare profit pentru prestatorii de servicii de plată per serviciu;
 - (5) care generează cel mai mare profit global pentru prestatorii de servicii de plată.

ABE elaborează orientări în temeiul articolului 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 pentru a asista autoritățile competente.
3. Statele membre notifică Comisiei listele provizorii menționate la alineatul (1) în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive.
4. Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 24, referitoare la stabilirea, pe baza listelor provizorii depuse în temeiul alineatului (3), a unei terminologii standardizate la nivelul UE pentru acele servicii de plată comune cel puțin majorității statelor membre. Terminologia standardizată la nivelul UE va include termenii comuni și definițiile pentru serviciile comune.
5. După publicarea în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* a actelor delegate menționate la alineatul (4), fiecare stat membru integrează fără întârziere terminologia standard la nivelul UE adoptată în temeiul alineatului (4), în lista provizorie menționată la alineatul (1) și publică această listă.

Articolul 4

Documentul de informare cu privire la comisioane și glosarul

1. Statele membre se asigură că, înainte de a încheia un contract privind un cont de plăți cu un consumator, prestatorii de servicii de plată pun la dispoziția consumatorului un document de informare cu privire la comisioane, conținând lista celor mai reprezentative servicii menționate la articolul 3 alineatul (5), precum și comisioanele corespunzătoare fiecărui serviciu.

2. În cazul în care unul sau mai multe dintre serviciile de plată menționate la alineatul (1) sunt oferite ca parte dintr-un pachet de servicii financiare, documentul de informare cu privire la comisioane precizează care dintre serviciile menționate la alineatul (1) sunt incluse în pachet, comisionul aferent întregului pachet și comisionul pentru fiecare serviciu care nu este menționat la alineatul (1).
3. Titlul „document de informare cu privire la comisioane” apare în mod proeminent în partea de sus a primei pagini a documentului de informare cu privire la comisioane, lângă simbolul comun, pentru a distinge documentul de alte elemente ale documentației.
4. Statele membre se asigură că prestatorii de servicii de plată pun la dispoziția consumatorilor un glosar conținând cel puțin lista serviciilor de plată menționate la alineatul (1) și definițiile aferente.
5. Statele membre instituie obligația prestatorilor de servicii de plată de a se asigura că glosarul este redactat într-un limbaj clar, lipsit de ambiguitate și de termeni tehnici.
6. Documentul de informare cu privire la comisioane și glosarul sunt puse la dispoziție gratuit, în orice moment, de către prestatorii de servicii de plată pe un suport durabil, în incintele accesibile consumatorilor, precum și în format electronic, pe site-urile respectivilor prestatori.
7. Comisia este împuternicită să adopte acte de punere în aplicare în temeiul articolului 26 pentru a defini formatul documentului de informare cu privire la comisioane, simbolul comun al acestuia, precum și ordinea în care sunt prezentate serviciile menționate la articolul 3 alineatul (5) în documentul de informare cu privire la comisioane.

Articolul 5

Situația comisioanelor

1. Statele membre se asigură că prestatorii de servicii de plată pun la dispoziția consumatorilor cel puțin o dată pe an o situație a tuturor comisioanelor aplicate pentru contul de plăți al acestora.
2. În situația menționată la alineatul (1) sunt precizate următoarele informații:
 - (a) comisionul unitar perceput pentru fiecare serviciu, numărul de utilizări ale serviciului pe parcursul perioadei relevante și data la care a fost utilizat serviciul;
 - (b) quantumul total al comisioanelor suportate pentru fiecare serviciu furnizat pe parcursul perioadei relevante;
 - (c) quantumul total al comisioanelor suportate pentru toate serviciile furnizate pe parcursul perioadei relevante.
3. Titlul „situația comisioanelor” apare în mod proeminent în partea de sus a primei pagini a situației, lângă simbolul comun, pentru a distinge documentul de alte elemente ale documentației.
4. Comisia este împuternicită să adopte acte de punere în aplicare în temeiul articolului 26 pentru a defini formatul situației comisioanelor, simbolul comun al acesteia, precum și ordinea în care sunt prezentate în situație serviciile menționate la articolul 3 alineatul (5).

Articolul 6

Informații contractuale și comerciale

1. Statele membre se asigură că prestatorii de servicii de plată utilizează, atunci când este oportun, în informațiile lor contractuale și comerciale, termenii și definițiile din lista celor mai reprezentative servicii de plată menționată la articolul 3 alineatul (5).
2. Prestatorii de servicii de plată au posibilitatea de a face referire la mărci pentru a-și desemna serviciile în cuprinsul informațiilor lor contractuale și comerciale, cu condiția să identifice termenul corespondent din lista menționată la articolul 3 alineatul (5), dacă este cazul. Prestatorii de servicii de plată nu fac referire la mărci în cuprinsul documentului de informare cu privire la comisioane sau al situației comisioanelor.

Articolul 7

Site-uri de comparare

1. Statele membre se asigură că, în ceea ce privește serviciile oferite pentru conturile de plăți la nivel național, consumatorii au acces la cel puțin un site unde sunt comparate comisioanele percepute de către prestatorii de servicii de plată, în conformitate cu alineatele (2) și (3).
2. Statele membre stabilesc un program de acreditare voluntară pentru site-urile unde sunt comparate comisioanele percepute de către prestatorii de servicii de plată pentru serviciile oferite pentru conturile de plăți operate de operatori privați. Pentru a primi acreditare, site-urile de comparare operate de operatorii privați trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
 - (a) sunt independente din punct de vedere operațional de orice prestator de servicii de plată;
 - (b) folosesc un limbaj clar și, dacă este cazul, termenii menționați la articolul 3 alineatul (5);
 - (c) furnizează informații actualizate;
 - (d) asigură o perspectivă suficient de vastă asupra pieței conturilor de plăți;
 - (e) adoptă o procedură eficientă de gestionare a întrebărilor și reclamațiilor.
3. În cazul în care niciun site nu este acreditat conform alineatului (2), statele membre se asigură că este instituit un site operat de autoritatea competentă menționată la articolul 20 sau de altă autoritate publică competentă. În cazul în care un site a fost acreditat în temeiul alineatului (2), statele membre pot decide să instituie un site suplimentar operat de autoritatea competentă menționată la articolul 20 sau de altă autoritate publică competentă. Site-urile operate de o autoritate competentă în temeiul alineatului (1) respectă dispozițiile prevăzute la alineatul (2) literele (a)-(e).
4. Statele membre își rezervă dreptul de a refuza sau de a retrage acreditarea unor operatori privați în cazul în care aceștia nu respectă obligațiile prevăzute la alineatul (2).
5. Statele membre se asigură că informațiile adecvate privind site-urile menționate la alineatul (1) sunt disponibile consumatorilor. Acestea includ, după caz, menținerea unui registru accesibil publicului, conținând site-urile de comparare acreditate.

Articolul 8

Conturi incluse în pachete

1. Statele membre se asigură că, atunci când un cont de plăți este oferit împreună cu un alt serviciu sau produs ca parte a unui pachet, prestatorul de servicii de plată informează consumatorul cu privire la posibilitatea de a achiziționa separat contul de plăți și oferă informații separate privind costurile și comisioanele asociate fiecărui produs și serviciu oferit în cadrul pachetului.
2. Alineatul (1) nu se aplică atunci când, împreună cu un cont de plăți, se oferă numai serviciile de plată definite la articolul 4 alineatul (3) din Directiva 2007/64/CE.

CAPITOLUL III SCHIMBAREA CONTURILOR

Articolul 9

Furnizarea serviciului de schimbare a conturilor

Statele membre se asigură că prestatorii de servicii de plată furnizează un serviciu de schimbare a conturilor în conformitate cu articolul 10 oricărui consumator care deține un cont de plăți la un prestator de servicii de plată din Uniune.

Articolul 10

Serviciul de schimbare a conturilor

1. Statele membre se asigură că serviciul de schimbare a conturilor este inițiat de către prestatorul de servicii de plată destinatar și că este furnizat în conformitate cu normele stabilite la alineatele (2)-(7).
2. Serviciul de schimbare a conturilor este inițiat de către prestatorul de servicii de plată destinatar. Prestatorul de servicii de plată destinatar solicită autorizarea scrisă a consumatorului pentru furnizarea serviciului de schimbare a conturilor. Autorizarea permite consumatorului să prezinte prestatorului de servicii de plată acordul specific în ceea ce privește efectuarea fiecăreia dintre sarcinile menționate la alineatul (3) litera (e) și la alineatul (3) litera (f) și să prezinte prestatorului de servicii de plată destinatar acordul specific în ceea ce privește efectuarea fiecăreia dintre sarcinile menționate la alineatul (4) litera (c), alineatul 4 litera (d) și la alineatul (5). Autorizarea permite consumatorului să solicite în mod specific prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul să transmită informațiile menționate la alineatul (3) litera (a) și la alineatul (3) litera (b). Autorizarea indică, de asemenea, data de la care plățile recurente vor fi operate din contul deschis la prestatorul de servicii de plată destinatar.
3. În termen de o zi lucrătoare de la primirea autorizării menționate la alineatul (2), prestatorul de servicii de plată destinatar solicită prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul să îndeplinească următoarele sarcini:
 - (a) să transmită prestatorului de servicii de plată destinatar și, în cazul în care consumatorul solicită în mod specific aceasta în baza alineatului (2), consumatorului o listă cu toate ordinele de plată programată existente pentru transferurile de credit și mandatele de debitare directă generate de către debitor;

- (b) să transmită prestatorului de servicii de plată destinatar și, în cazul în care consumatorul solicită în mod specific aceasta în baza alineatului (2), consumatorului, informațiile disponibile privind transferurile de credit intrate și debitele directe generate de către creditor, executate în contul consumatorului în ultimele 13 luni;
 - (c) să transmită prestatorului de servicii de plată destinatar orice informații suplimentare considerate necesare de către prestatorul de servicii de plată destinatar pentru a efectua schimbarea;
 - (d) în cazul în care prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul nu pune la dispoziție un sistem pentru redirectionarea automată a ordinelor de plată programată și a debitelor directe în contul deținut de consumator la prestatorul de servicii de plată destinatar, să anuleze ordinele de plată programată și să nu mai accepte debite directe la data specificată în autorizație;
 - (e) în cazul în care consumatorul și-a dat acordul în mod specific în conformitate cu alineatul (2), să transfere orice sold pozitiv rămas în contul deschis sau deținut la prestatorul de servicii de plată destinatar, la data specificată de către consumator; și
 - (f) în cazul în care consumatorul și-a dat acordul în mod specific în conformitate cu alineatul (2), să închidă contul deținut la furnizorul de servicii de plată care efectuează transferul, la data indicată de consumator.
4. La data la care sunt primite informațiile solicitate de la prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul, menționate la alineatul (3), prestatorul de servicii de plată destinatar îndeplinește următoarele sarcini:
- (a) stabilește, în termen de șapte zile calendaristice, ordinele de plată programată pentru transferurile de credit solicitate de consumator și le execută începând cu data menționată în autorizație;
 - (b) acceptă debitele directe începând cu data menționată în autorizație;
 - (c) în cazul în care consumatorul și-a dat acordul în mod specific în conformitate cu alineatul (2), informează plătitorii care efectuează transferuri de credit recurente în contul de plăți al consumatorului în legătură cu detaliile contului consumatorului deschis la prestatorul de servicii de plată destinatar. În cazul în care prestatorul de servicii de plată destinatar nu deține toate informațiile de care are nevoie pentru a-l informa pe plătitor, solicită consumatorului sau prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul să furnizeze informațiile lipsă;
 - (d) în cazul în care consumatorul și-a dat acordul în mod specific în conformitate cu alineatul (2), informează beneficiarii plăților care folosesc o facilități de debitare directă pentru a colecta fonduri din contul consumatorului în legătură cu detaliile aferente contului deschis de consumator la prestatorul de servicii de plată destinatar și în legătură cu data de la care debitele directe sunt colectate din contul respectiv. În cazul în care prestatorul de servicii de plată destinatar nu dispune de toate informațiile de care are nevoie pentru a-l informa pe beneficiarul plăților, solicită consumatorului sau prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul să furnizeze informațiile lipsă;

- (e) în cazul în care consumatorul alege să furnizeze personal informațiile menționate la literele (c) și (d), transmite consumatorului scrisori standard în care sunt incluse detalii privind contul nou și data de inițiere indicată în autorizație.
5. În cazul în care consumatorul și-a dat acordul în mod specific în conformitate cu alineatul (2), prestatorul de servicii de plată destinatar poate îndeplini orice sarcini suplimentare necesare pentru efectuarea schimbării conturilor.
6. La primirea unei cereri din partea prestatorului de servicii de plată destinatar, prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul îndeplinește următoarele sarcini:
- (a) transmite prestatorului de servicii de plată destinatar informațiile indicate la alineatul (3) literele (a), (b) și (c), în termen de șapte zile calendaristice de la primirea cererii;
 - (b) în cazul în care prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul nu pune la dispoziție un sistem de redirectionare automată a ordinelor de plată programată și a debitelor directe în contul deținut de consumator la prestatorul de servicii de plată destinatar, anulează orice ordine de plată programată și nu mai acceptă debite directe din contul de plăți la data solicitată de către prestatorul de servicii de plată destinatar;
 - (c) transferă soldul pozitiv rămas din contul de plăți în contul deținut la prestatorul de servicii de plată destinatar;
 - (d) închide contul de plăți;
 - (e) îndeplinește orice sarcini suplimentare necesare pentru efectuarea schimbării conturilor, în conformitate cu alineatul (5).
7. Fără a aduce atingere articolului 55 alineatul (2) din Directiva 2007/64/CE, prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul nu blochează instrumentele de plată înainte de data convenită cu prestatorul de servicii de plată destinatar.
8. Statele membre se asigură că dispozițiile cuprinse la alineatele (1)-(7) se aplică și atunci când serviciul de schimbare a conturilor este inițiat de un prestator de servicii de plată situat într-un alt stat membru.
9. În cazul indicat la alineatul (8), termenele-limită prevăzute la alineatele (3), (4) și (6) sunt dublate. Prezenta dispoziție face obiectul unei revizui în temeiul articolului 27.

Articolul 11

Comisioane aferente serviciului de schimbare a conturilor

1. Statele membre se asigură că consumatorii pot să aibă acces gratuit la informațiile personale privind ordinele de plată programată existente și debitele directe deținute de prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul sau de prestatorul de servicii de plată destinatar.
2. Statele membre se asigură că prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul furnizează informațiile solicitate de către prestatorul de servicii de plată destinatar în conformitate cu articolul 10 alineatul (6) litera (a), fără a percepe nicio taxă consumatorului sau prestatorului de servicii de plată destinatar.

3. Statele membre se asigură că, în cazul în care prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul percepe consumatorului comisioane pentru închiderea contului de plăți deschis la acesta, comisioanele respective sunt stabilite în conformitate cu articolul 45 alineatul (2) din Directiva 2007/64/CE.
4. Statele membre se asigură că, în cazul în care prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul sau prestatorul de servicii de plată destinat percepe consumatorului alte comisioane decât cele menționate la alineatele (1)-(3), pentru orice serviciu furnizat în conformitate cu articolul 10, aceste comisioane sunt adecvate și în concordanță cu costurile efective ale prestatorului de servicii de plată respectiv.

Articolul 12

Pierderi financiare ale consumatorilor

1. Statele membre se asigură că prestatorul de servicii de plată despăgubește consumatorul pentru orice pierdere financiară suferită în cazul în care prestatorul de servicii de plată implicat în procesul de schimbare a conturilor nu își respectă obligațiile ce îi revin în conformitate cu articolul 10.
2. Consumatorii nu suportă nicio pierdere financiară care rezultă din greșelile sau întârzierile legate de actualizarea datelor privind contul de plăți pentru care este responsabil plătitorul sau beneficiarul.

Articolul 13

Informații privind serviciul de schimbare a conturilor

1. Statele membre se asigură că prestatorii de servicii de plată pun la dispoziția consumatorilor următoarele informații privind serviciul de schimbare a conturilor:
 - (a) rolurile prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul și ale prestatorului de servicii de plată destinat pentru fiecare etapă a procesului de schimbare a conturilor, după cum se indică la articolul 10;
 - (b) termenul de finalizare a etapelor respective;
 - (c) comisioanele percepute pentru procesul de schimbare a conturilor, dacă este cazul;
 - (d) orice informații care vor fi solicitate consumatorului;
 - (e) schema de proceduri de soluționare alternativă a litigiilor, menționată la articolul 21.
2. Informațiile sunt oferite gratuit în toate sucursalele prestatorilor de servicii de plată, pe un suport durabil la care consumatorul poate avea acces, și sunt în permanență disponibile în format electronic pe site-urile internet ale acestora.

CAPITOLUL IV

ACCES LA CONTURILE DE PLĂȚI

Articolul 14

Nediscriminarea

Statele membre se asigură că, atunci când solicită sau accesează un cont de plăți pe teritoriul Uniunii, consumatorii rezidenți în mod legal în Uniune nu fac obiectul discriminării din motive de naționalitate sau loc de reședință.

Articolul 15

Dreptul de acces la un cont de plăți cu funcționalități de bază

1. Statele membre se asigură că cel puțin un prestator de servicii de plată de pe teritoriul lor oferă consumatorilor un cont de plăți cu funcționalități de bază. Statele membre se asigură că respectivele conturi de plăți cu funcționalități de bază nu sunt oferite exclusiv de prestatorii de servicii de plată care furnizează contul numai împreună cu facilități bancare online.
2. Statele membre se asigură că acei consumatori cu rezidența în mod legal în Uniune au dreptul să deschidă și să folosească un cont de plăți cu funcționalități de bază la prestatorul sau prestatorii de servicii de plată identificat (identificați) în conformitate cu alineatul (1). Acest drept se aplică indiferent de locul de reședință al consumatorului. Statele membre se asigură că exercitarea dreptului nu este excesiv de dificilă sau anevoiasă pentru consumator. Anterior deschiderii unui cont de plăți cu funcționalități de bază, prestatorii de servicii de plată verifică dacă respectivul consumator deține sau nu un cont de plăți pe teritoriul lor.
3. Prestatorii de servicii de plată nu pot refuza o cerere de acces la un cont de plăți cu funcționalități de bază, cu excepția următoarelor cazuri:
 - (a) atunci când un consumator deține deja un cont de plăți la un prestator de servicii de plată de pe teritoriul lor, care îi permite să folosească serviciile de plată enumerate la articolul 17 alineatul (1);
 - (b) atunci când condițiile stabilite la capitolul II din Directiva 2005/60 nu sunt îndeplinite.
4. Statele membre se asigură că, în cazurile menționate la alineatul (3), prestatorul de servicii de plată informează imediat consumatorul în legătură cu refuzul, în scris și gratuit, cu excepția cazului în care această informare contravine obiectivelor de siguranță națională sau de ordine publică.
5. Statele membre se asigură că, în cazurile menționate la alineatul (3) litera (b), prestatorul de servicii de plată adoptă măsurile corespunzătoare în conformitate cu capitolul III din Directiva 2005/60.
6. Statele membre se asigură că accesul la un cont de plăți cu funcționalități de bază nu este condiționat de achiziționarea unor servicii suplimentare.

Articolul 16

Caracteristicile unui cont de plăți cu funcționalități de bază

1. Statele membre se asigură că un cont de plăți cu funcționalități de bază cuprinde următoarele servicii de plăți:

- (a) servicii ce permit toate operațiunile necesare pentru deschiderea, operarea și închiderea unui cont de plăți;
 - (b) servicii ce permit depunerea de numerar într-un cont de plăți;
 - (c) servicii ce permit retrageri de numerar pe teritoriul Uniunii, dintr-un cont de plăți;
 - (d) efectuarea următoarelor operațiuni de plată pe teritoriul Uniunii:
 - (1) debitare directă;
 - (2) operațiuni de plată printr-un card de plată, inclusiv plăți online;
 - (3) transferuri de credit.
2. Pentru toate serviciile menționate la alineatul (1), statele membre stabilesc numărul minim de operațiuni, prevăzute la articolul 17, ce vor fi asigurate consumatorului în schimbul unui comision, dacă este cazul. Numărul minim de operațiuni este rezonabil și în conformitate cu practica comercială comună din statul membru în cauză.
3. Statele membre se asigură că, acolo unde este cazul, consumatorul poate să gestioneze și să inițieze tranzacții de plată din contul de plăți cu funcționalități de bază al acestuia, prin intermediul facilităților bancare online ale prestatorului de servicii de plată.
4. Statele membre se asigură că nicio facilitate de descoperit de cont nu este oferită consumatorului pentru contul de plăți cu funcționalități de bază.

Articolul 17

Comisioane conexe

1. Statele membre se asigură că serviciile menționate la articolul 16 sunt oferite gratuit sau în schimbul unui comision rezonabil de către prestatorii de servicii de plată.
2. Statele membre se asigură că nivelul comisiunelor percepute consumatorului pentru nerespectarea de către acesta a angajamentelor ce îi revin prin contractul-cadru este rezonabil.
3. Statele membre se asigură că autoritățile competente stabilesc nivelul rezonabil al comisionului în conformitate cu unul sau mai multe dintre criteriile de mai jos:
- (a) nivelul venitului național;
 - (b) taxele medii aferente conturilor de plăți deținute în statul membru respectiv;
 - (c) costurile totale aferente furnizării unui cont de plăți cu funcționalități de bază;
 - (d) prețurile de consum la nivel național.
4. ABE elaborează orientări în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 pentru a oferi asistență autorităților competente.

Articolul 18

Contractele-cadru și rezilierea

1. Contractele-cadru ce asigură accesul la un cont de plăți cu funcționalități de bază intră sub incidența dispozițiilor Directivei 2007/64/CE, dacă nu se specifică altfel la alineatele (2) și (3).

2. Prestatorul de servicii de plată poate să denunțe unilateral un contract-cadru în cazul în care este îndeplinită cel puțin una dintre condițiile de mai jos:
 - (a) consumatorul a utilizat în mod deliberat contul în scopul comiterii de activități infracționale;
 - (b) nu a fost efectuată nicio tranzacție în cont de peste 12 luni consecutive;
 - (c) consumatorul a furnizat cu bună știință informații incorecte pentru a obține contul de plăți cu funcționalități de bază, în cazul în care furnizarea informațiilor corecte nu ar fi permis obținerea acestui drept;
 - (d) consumatorul nu mai este rezident legal în Uniune sau și-a deschis ulterior un al doilea cont de plăți în statul membru în care deține deja un cont de plăți cu funcționalități de bază.
3. Statele membre se asigură că, în cazul în care prestatorul de servicii de plată reziliează contractul de deschidere a unui cont de plăți cu funcționalități de bază, acesta informează consumatorul, în scris și gratuit, cu privire la motivele și justificarea rezilierii, cu cel puțin două luni înainte de data la care rezilierea își produce efectele.

Articolul 19

Informații generale privind conturile de plăți cu funcționalități de bază

1. Statele membre se asigură că există măsuri pentru sensibilizarea publicului în legătură cu disponibilitatea conturilor de plăți cu funcționalități de bază, condițiile de tarifare, procedurile ce trebuie urmate pentru exercitarea dreptului de acces la conturile de plăți cu funcționalități de bază și metodele de acces la soluționarea alternativă a litigiilor.
2. Statele membre se asigură că prestatorii de servicii de plată pun la dispoziția consumatorilor informații privind funcționalitățile specifice ale contului de plăți cu funcționalități de bază oferit, comisioanele conexe și condițiile de utilizare. De asemenea, statele membre se asigură că toți consumatorii sunt informați că, pentru a avea acces la un cont de plăți cu funcționalități de bază, nu este obligatorie achiziționarea unor servicii suplimentare.

CAPITOLUL V

AUTORITĂȚI COMPETENTE ȘI SOLUȚIONAREA ALTERNATIVĂ A LITIGIILOR

Articolul 20

Autorități competente

1. Statele membre desemnează autoritățile competente care să asigure și să monitorizeze respectarea efectivă a prezentei directive. Autoritățile competente adoptă toate măsurile necesare pentru a asigura respectarea directivei. Autoritățile competente sunt independente de prestatorii de servicii de plată. Acestea sunt autorități competente în sensul articolului 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1093/2010.
2. Autoritățile menționate la alineatul (1) dispun de toate competențele necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin. În cazul în care mai multe autorități competente sunt împuternicite să asigure și să monitorizeze respectarea efectivă a prezentei

directive, statele membre se asigură că aceste autorități colaborează îndeaproape pentru a-și putea îndeplini eficient atribuțiile respective.

3. Statele membre notifică Comisiei autoritățile competente desemnate, menționate la alineatul (1), în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei directive. Acestea informează Comisia în legătură cu orice separare a funcțiilor ce le revin acestor autorități. De asemenea, statele membre notifică imediat Comisiei orice modificare ulterioară privind denumirile și competențele respective ale acestor autorități.

Articolul 21

Soluționarea alternativă a litigiilor

Statele membre se asigură că toți consumatorii au acces la proceduri extrajudiciare efective și eficiente de reparație pentru soluționarea litigiilor ce au obiect drepturile și obligațiile stabilite prin prezenta directivă.

CAPITOLUL VI SANCTIUNI

Articolul 22

Măsuri și sancțiuni administrative

Statele membre stabilesc norme privind măsurile și sancțiunile administrative aplicabile în situațiile care constituie încălcări ale dispozițiilor naționale adoptate în temeiul prezentei directive și iau toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Măsurile și sancțiunile administrative trebuie să fie eficace, proporționale și disuasive.

CAPITOLUL VII DISPOZIȚII FINALE

Articolul 23

Acte delegate

Comisia este împuternicită să adopte, în conformitate cu articolul 24, acte delegate cu privire la articolul 3 alineatul (4).

Articolul 24

Exercitarea delegării de competențe

1. Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.
2. Delegarea de competențe menționată la articolul 23 este conferită pe o perioadă nedeterminată de la data intrării în vigoare a prezentei directive.
3. Parlamentul European sau Consiliul pot revoca în orice moment delegarea de competențe menționată la articolul 23. Decizia de revocare pune capăt delegării competențelor specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte în ziua următoare publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau la o dată ulterioară specificată în acesta și nu afectează valabilitatea actelor delegate care sunt deja în vigoare.

4. De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
5. Un act delegat adoptat în temeiul articolului 23 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 25

Acte de punere în aplicare

1. Pentru adoptarea actelor de punere în aplicare prevăzute la articolele 4 și 5, Comisia este asistată de Comitetul bancar european, instituit prin Decizia 2004/10/CE a Comisiei, acesta fiind un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
2. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 26

Evaluare

Prima dată în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentei directive și, ulterior, la interval de doi ani, statele membre furnizează Comisiei informații privind următoarele aspecte:

- (a) respectarea, de către prestatorii de servicii de plată, a dispozițiilor articolelor 3-6;
- (b) numărul de site-uri de comparare acreditate, create în conformitate cu articolul 7;
- (c) numărul conturilor de plăți care au făcut obiectul schimbării, comisionul perceput în medie pentru schimbarea conturilor, numărul de refuzuri exprimate în legătură cu schimbarea conturilor;
- (d) numărul de conturi de plăți cu funcționalități de bază deschise, numărul cazurilor de refuz și motivele refuzului și taxele aferente.

Articolul 27

Clauza de revizuire

1. În termen de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentei directive, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a prezentei directive, însoțit, după caz, de o propunere.
2. Revizuirea va evalua și pe baza informațiilor primite de la statele membre în conformitate cu articolul 26 dacă este necesară modificarea și actualizarea listei de servicii aferente unui cont de plăți cu funcționalități de bază, ținând seama de evoluția mijloacelor de plată și a tehnologiei.
3. De asemenea, revizuirea va evalua dacă termenele-limită prelungite prevăzute la articolul 10 alineatul (9) vor fi menținute pe o perioadă de timp mai îndelungată și dacă sunt necesare măsuri suplimentare față de cele adoptate în temeiul articolelor 7 și 8, referitoare la site-urile de comparare și la ofertele din cadrul unui pachet.

Articolul 28

Transpunere

1. Statele membre adoptă și publică, până la [un an de la intrarea în vigoare a prezentei directive] cel târziu, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul acestor acte.
2. Statele membre pun în aplicare aceste acte în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei directive.
3. Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.
4. Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 29

Intrarea în vigoare

Prezenta directă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 30

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele